

Celje - skladišče

D-Per

65/1985

5000013539,2

COBISS ◊

RUDAR

GLASILO KOLEKTIVA RUDARSKO-ELEKTROENERGETSKEGA KOMBINATA
FRANC LESKOŠEK-LUKA, TITOVO VELENJE

OSREDNJA KNJ. CELJE

LETO XIX

PETEK, 26. APRIL 1985

ŠTEVILKA 2

Manifestacije pred pošto v Ljubljani ob prihodu osvoboditeljev

Prvi maj - praznik dela - '85

Naše proslave praznikov in obletnic slavnih dejanj in uspehov morajo postajati tudi opomin na neizpolnjene kakor tudi presežene obljube ter prisege!

Pred nami je kar vrsta dni in datumov, ob katerih slavimo obletnice težkih in odločilnih dni in dejanj, uspehov in zmag, ki se jih radi spominjamo.

Pred nami je 27. april. Tega dne pred štiriinštiridesetimi leti je bila v Vidmarjevi hiši v Ljubljani ob Večni poti ustanovljena Osvobodilna fronta. Vse napredne stranke Slovenije so se združile v enotno organizacijo za boj proti okupatorjem in sovražnikom naše domovine. Pred nami je proletarski rdeči maj. Mesec maj je sicer mesec pomladi, mesec cvetja, brstenja, mesec mladosti - mesec nastajanja nečesa novega - novega, ki človeku daje novih moči. Delavska in proletarska internacionala se je odločila in razglasila prvi maj za svoj praznik - praznik delovnih ljudi.

Deveti maj se v svetu slavi kot dan zmage nad fašizmom; pri nas je bil konec vojne 15. maja, zato je ta dan primernejši za naše praznovanje zmage in osvoboditve.

Mesec maj pa nam ni prinašal samo lepote, zmagoslavja in vesele mladosti. Za nas, ki ljubimo domovino, za vse nas, ki vemo, ki čutimo, kaj je svoboda, ki vemo, da je bila svoboda drago plačana - s krvjo, s trpljenjem, z lakoto, z življenji - je mesec maj tudi mesec velike in hude izgube. Četrtega maja 1980 so nas pretresla popoldanska radijska poročila; sprejeti smo morali najbolj žalostno in najbolj bolečo vest, da je zaradi težke bolezni prenehalo biti srce našega dragega voditelja, velikega humanista, borca za mir in sožitje človeštva, tovariša Tita.

Hudo nam je, hudo, boli nas, ker smo zgubili človeka, ki je znal, ki je bil sposoben organizirati vse napredne ljudi in jih voditi od ofenzive do ofenzive, od zmage do zmage v težkih in enakih bojih, od zmage v obnovi porušene domovine do zmage v sporu s Stalinom in informbirojem in dalje do velike zmage nad zaostalostjo.

Naprej na strani 2

Delavkam in delavcem SOZD REK Franc Leskošek-Luka, Titovo Velenje, njihovim svojcem in upokojenim delavcem združenih organizacij v SOZD

za prvi maj, praznik dela, iskreno čestitamo
in želimo za naprej še več uspehov in sreče

Iskrene čestitke tudi drugim občanom!

Družbenopolitične organizacije in samoupravni organi SOZD

S ponosom se vračamo na prehojene poti naše revolucije in našega proletariata. S ponosom naštevamo smotre in cilje, za katere smo se odločili v najhujših časih naše zgodovine, in ponosni preštevamo uspehe, ki smo jih dosegali in dosegli. Letos praznujemo lep jubilej osvoboditve in miru. Morebiti se prav slednjega premo zavedamo. Vse to nas kliče, da se vedno znova v mislih vračamo, vračamo k delu in nalogam revolucije, v boje in življenje tistega časa; da ohranjamo tradicije NOB in da pred vsemi, ki želijo omalovaževati naš pravični boj, branimo bratstvo, enotnost in svobodo. Čim večkrat bi morali govoriti o naši zgodovini, o tisti zgodovini, katere sad je naša svoboda in katere plod je naše samoupravljanje. Vračajmo se k herojskemu pohorskem bataljonu; popotujmo po strašnih poteh legendarne štirinajste divizije, obiščimo vse kraje njenih krvavih bojev in pomislimo na mrzle, ledene noči; na premike in dolge poti lačnih in ranjenih! Vsak spopad je bil namenjen zmagi in svobodi in tako pričakovanemu miru. Svoboda in mir; počitek pod krovom četudi na slami; to so bile poleg želje po srečanju s svojimi dragimi najpogostejše želje borcev. Samo enkrat bi jedel, le da je vojne konec. Mnogi, mnogi se bodo sedaj spomnili tega. Pojdimo na Goro jurišev - na slovensko Kozaro, obiščimo celjski Stari pisker in Frankolovo, berimo pisma na smrt obsojenih; odprimo knjige zgodovine mariborskih in drugih gestapovskih zaporov vse do Begunj, do neštetihi gomil talcev v vseh krajih naše domovine!

Obljubljali smo. Ne, nikoli ne bomo pozabili; ne bomo pozabili ne tovarišev soborcev in ne matere na samotni kmetiji ali javki, ki je borcu ponudila kos kruha ali skodelico mleka. In vse zmage so bile skupne zmage, vsak poraz pa tudi skupni poraz v neenakem boju.

Ob slovesnem praznovanju zmage moramo obuditi spomine na Kozaro, na Neretvo. Poslušajmo pesem o Savi Kovačeviću - himno Sutjeske, prisluhnimo zgodovinski uri muzeja v Jasenovcu in drugih ustaških klavnicah in v taboriščih, v katera so bili pregnani domoljubi!

Na pohodu po zgodovinskih poteh ne smemo izpustiti Titovih Užic, Foče, Bihaća, Drvarja, Jajca, Visa, Baze 20 na Kočevskem Rogu in Črnomlja. Pogosteje bi

morali obiskovati postojanke in kraje, kjer smo oblikovali strategijo in gradili in izgrajevali ljudsko oblast in novi socialistični družbeni red.

Za trenutek bodimo sopotniki partizanom, aktivistom in vsem drugim našim ljudem, ki so na svojih plečih nosili vsa bremena revolucije! Ustavljajmo se v času, ko so enote Rdeče armade prešle nemške meje, ko so zavezniki zavzeli francosko obalo ob Atlantiku in z njo izstrelili daljinsko vodenih bomb. Takrat je bilo naše ozemlje izpostavljeno skrajnemu divjanju in pobesnelosti fašističnih hord, kajti na njem so si zagotavljale varen umik iz cele jugovzhodne Evrope. Sovrag se je stegoval, pri tem pa pobijal, klal in uničeval našo domovino.

Hrepenenje po svobodi; želje po miru; nikoli potešena pričakovanja naših borcev, da se bodo srečali z materjo, z ženo, z otroci - z vsem, kar jim je bilo ljubeča in domačega - na eni strani, na drugi pa kolone sovražnikov, napadi, požigi, miniranje in neprestani boji. Da, boji do popolnega umika sovraga, boji do popolne zmage. Le kdo bi preštel vse padle ob koncu vojne in na pragu domačije in na pragu svobode! Veliko jih je bilo. Zelo veliko.

Zato je bila svoboda zlata; da, zlata svoboda, polna navdušenja, neizmerne sreče; sreče, ki jo je mogoče le čutiti, doživeti in si jo zamisliti le po svoji največji doživeti sreči. To je bil praznik, veliki praznik osvoboditve domovine in domačega jezika...

In ponos. Kakor cvetje, kakor maj. Ponos zaradi zmage, zaradi svobode in zopet ponos zaradi zmage nad vsemogočnim vpijatom Hitlerjem. Ponosni smo bili na svojo moč, mladost, na naše bratstvo, našo Partijo, na Tita. In Stalinu in sovjetom smo še lahko nazdravljali. Lepega maja 1945 smo imeli svobodo, zmago, ponos, nekaj orožja in samega sebe; to pa je bilo poleg porušene in razdejane domovine tudi vse. Toda imeli smo cilje. Utrdili bomo ljudsko oblast, obdelali bomo polja, si rekli: "Obnovili si bomo domove in domovino. Postali bomo bogati in močni. V prvi petletki bomo, bomo... zgradili toliko in toliko stanovanj, železniških prog, cest; zgradili bomo osnovo lahke in srednje težke industrije. Zgradili bomo tovar-

RUDAR - INFORMATOR, glasilo kolektiva sestavljene organizacije REK Franc Leskošek-Luka, Titovo Velenje

Za izdajanje glasila skrbi uredniški odbor. Odbor sestavljata:

- delegacija samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij: Ivan Krejan (RLV - J. mehanizacija) - namestnik Polde Rober (RLV - J. Škale), Anton Ribarič (RLV - DSSS) - namestnik Igor Jevšovar (RLV - J. Preloge), TE Šoštanj - Maks Lomšek (namestnica Zinka Moškon), ESO - Alojz Filipančič (namestnik Dragan Čelofiga), SIPAK - Roman Rebernik (namestnik Rudi Vuzem), EFE - Mile Maksimovič (namestnica Milena Zaleznik), Avtoprevoznništvo in servisi - Vili Malovšek (namestnik Branko Kranjčec), Tiskarna Silvo Pešak (namestnica Marija Boruta), Družbeni standard - Dragica Pohar (namestnik Jože Mirtič), Avtomatska obdelava podatkov - Mira Uranc (namestnik Boris Lisac), Zavarovanje - Niko Pečovnik (namestnik Roman Golčar), DSSS SOZD - Branko Ledinek (namestnica Anica Pristovšek);
- delegacija delavcev in njihovih stalnih sodelavcev pri glasilu: Konstantin Kuzmin (DSSS SOZD - odgovorni urednik), Rafael Batič (DSSS SOZD - glavni in tehnični urednik), Draga Lipuš (DSSS SOZD - novinarka), Vesna Šmergut (DSSS SOZD - tajnica in stavka glasila), Lojze Ojsteršek (DSSS SOZD - fotografske storitve), Miha Pevnik (DSSS SOZD - tajništvo samoupravnih organov SOZD), Irena Seme - Tirnanič (referentka za informiranje v TE Šoštanj) in predstavnik OK SZDL Titovo Velenje.

Predsednik uredniškega odbora: Ivan Krejan • Naslov uredništva: Titovo Velenje - Prešernova 10 (IV. nadstropje, soba 58 - telefon 855 231, interno 260)

Tiska DO Tiskarna REK Franc Leskošek-Luka, Titovo Velenje (Titovo Velenje - Celjska cesta, telefon 855 521, interno 301) • Glasilo prejema vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja po potrebi • Naklada 6 500 izvodov

Beograd, 27. marca 1941

no strojev v Rakovici pri Beogradu in Litostroj v Ljubljani. To pa je že težka industrija! Potem bomo odpirali rudnike in tovarne pri rudnikih..." Ob vsem tem pa so nas pestile bolečine zaradi izgub, izgub svojcev, ljudi brez naslova. Imeli smo ranjencev in bolnih ljudi, da so se trli po ulicah, v čakalnicah in na peronih. Bili so med njimi taki, da so v bolezenski vročici klicali na juriš pa potem do kraja izčrpani padali v omedlevice in se zopet prebujali iz njih in v privedih naskakovali bunkerje in klicali v napad. Bili smo polni uši, v zdelanih oblačilih, različnih ponošenih uniformah. Bili pa smo tudi polni vere, optimizma in poleta. V našem vodstvu in Partiji in v Titu smo videli moč. Vanje smo verovali, zaupali. In mladi smo imeli še svoj SKOJ.

Bili smo brez vsega, pa smo zaupali Rušom, Sovjetom. Na Zahod, k bogatejšim, smo zaprli vrata, ker smo mislili, da bi nas pokvarili; ker sta se naša vojska in komanda mesta morala umakniti iz Trsta.

Vsi smo bili na delu. V rednem delovnem času v tovarnah in drugod, zunaj njega pa na udarniškem delu in izobraževanju. Še ponoči smo v času informbiroja varovali naš novi red in družbeno premoženje. Kmetje so kopali in orali njive, skupine aktivistov pa so bile ves čas na terenu po odkupih. V letih po vojni je življenjski standard jugoslovanskega življa bil za 42 odstotkov nižji od predvojnega, predvojni leta 1938 pa za 20 odstotkov nižji od povprečnega evropskega. Trikrat na dan smo imeli na jedilniku jedi iz koruzne moke. Pšenico smo izvažali v Egipt za bombaž. Šest let smo imeli živilske nakaznice in obleko in obutev na karte. V tem težkem času pa so se dogajale druge, enako težke ali še težje reči...

Leta 1946 smo na ljubljanski železniški postaji pospremili tovariša Kardelja in našo delegacijo na pot v Pariz na mirovno konferenco. Navdušeni smo bili, češ končno bomo Slovenci vendar doživeli združitve v eni domovini - Jugoslaviji. Veliko časa je minilo in na isti postaji smo tudi pričakali tovariša Kardelja ob vrnitvi iz Pariza. Prišel je s slabimi novicami. Doživeli smo razočaranje nad zavezniki in prijatelji, ker smo velike dele Slovenije morali prepustiti državam, ki so bile na strani osi fašizma. Grenka, grenka je bila ta tableta. Naša vojska je osvobodila vse dele Slovenskega primorja, s Trstom, Gorico in Kanalsko dolino, ter Koroško. Pa so razdvojili naš mali narod. Čez našo majhno Slovenijo je morala steči meja med Vzhodom in Zahodom - črta, ki je razdelila svet na socializem in kapitalizem. Politične napetosti so rasle. General Alexander v Trstu zbira armado in izziva mir in nadaljevanje vojne. Veliki Stalin pa molči in nas pušča v nemilosti in hudi preizkušnji. Pri nas pa je vendarle nastajalo vse več

združenih jugoslovansko-sovjetskih podjetij, žal pa le v tistih gospodarskih vejah, iz katerih bi se lahko čimveč bogastva pretakalo tja proti Moskvi. Tam pa je bil neizčrpen rezervoar inštruktorjev. Nekaj dvomov, začetek naše lastne volje in neposlušnosti je zadoščalo za skrajni politični in gospodarski napad na Jugoslavijo, na "Titovo kliko" in "zapeljano KPJ". To je bila težka in še enkrat težka doba informbiroja. V deželah Vzhoda se je razplamtela vrsta procesov in izrekanje smrtnih obsodb zoper politike, ki so se upali podobno misliti kakor mi. V času najhujših napadov na naše vodstvo in Partijo je bil julija 1948 peti kongres KPJ. Na naših mejah so tedaj armade z Vzhoda čakale na povelje za vdor... Pa so se prevarali; grdo prevarali: ohranili smo si svobodo in neodvisnost. Žal pa smo se morali takrat in tudi pozneje odpovedati nekaterim našim soborcem in pomembnim funkcionarjem.

Opisal sem del naše težke zgodovinske poti in naštel le nekaj pomembnih dogodkov na njej; dogodkov, ki so terjali od nas nove in nove napore, žrtve in odpovedovanja, da smo lahko napredovali. S tem sem želel povedati, da ne moremo in ne smemo nikoli trgati, ločiti dogodkov, ki so se zvrstili v tem dolgem, naporinem, a tako odločilnem in uspešnem obdobju našega družbenega razvoja, drug od drugega. Rad bi, da bi vsi, tudi mladi, poznali to pot; da bi vedeli, da so bili težki časi, da ni prav ničesar nastalo iz nič.

Za pisanje takega uvodnika k proslavam in k cvetočemu maju pred nami me je napeljalo sprenevedanje nekaterih ljudi pri nas dandanes, češ, da ne vedo, kaj je svoboda, ker se nimajo prilike zanjo bojevati.

Kaže, da nekateri iščejo in iščejo, da bi odkrili nekaj na naših poteh, kar bi nam lahko štel za neopravičljivo zмотo in greh, in da v tem iskanju niti ne pomislijo na akcijo - na možnost za razvoj vsega k boljšemu. V brezdelju in brezskrbnosti ponekod počasi zopet nastaja celo sloj malomeščanske inteligence, ki se spogleduje s svojimi lastnimi slabostmi in pljuje po rezultatih ljudskega dela, preliti človeški krvi in žrtvah.

Želim vam, da bi lepo in srečno praznovali praznike, ki so pred nami, in obenem vabim, da združimo vse svoje sile in sposobnosti za zboljšanje našega skupnega dela in odpravo gospodarskih težav, ki nas pestijo.

Stane ŽULA

XIV. divizija naše partizanske vojske na Štajerskem

27. APRIL-1. MAJ '85

V NAŠI OBČINI

Letos, v letu 40-letnice izbojevanje svobode - zmage nad uničevalci ljudi in človeškega okolja, zakaj UNIČEVANJE je bilo glavno opravilo naci-fašistov - je lani spomladi v "Pismu svojima sinovoma" za ponovno inventuro rezultatov "premagovanja preteklosti zahodnih Nemcev" zapisal zahodnonemški nobelovec Heinrich Böll - bomo 27. april in 1. maj v naši občini proslavili, kakor vedno proslavljamo spomine na velike in hkrati hude dni, dogodke in zmage. Začetek proslavljanja je bil teden delavskega filma v domu kulture Titovo Velenje, ki je že za nami. Še pa si lahko v osnovni šoli bratov Mravljak v Titovem Velenju ogledamo včeraj odprto razstavo "Delavska in prosvetna društva Svoboda". Prav tako v osnovni šoli Veljka Vlahovića v Titovem Velenju danes odprto razstavo likovnih izdelkov osnovnošolcev iz naše občine "40 let svobode". Osrednja proslava dneva Osvobodilne fronte in 1. maja v naši občini pa bo danes, 26. aprila, ob sedmih zvečer v domu kulture Titovo Velenje.

Najvišje priznanje ZS Slovenije - zlati znak - bosta letos iz našega kombinata dobila (na proslavi v Ljubljani) Stane Žula in Jože Krk.

Na sporedu osrednje proslave v domu kulture Titovo Velenje sta tudi koncert pevskega zbora "Kajuh" in koncert "Rudarskega okteta".

Jutri, 27. aprila - na dan OF - bo ob sedmih zvečer v Šoštanjku baklada s kulturnim programom, po njej pa zabava na vrtu Kajuhovega doma.

Ob osmih zvečer 30. aprila bo tradicionalna baklada po ulicah Titovega Velenja in po njej - z začetkom ob 21. uri - zabava s plesom v Rdeči dvorani. Ta večer tudi letos ne bo minil brez prvomajskih kresov in kresovanj.

In letošnji 1. maj v naši občini?

Kot vsako leto se bodo zjutraj po vsej Šaleški dolini razlegli streli v počastitev praznika in budnica domačih godbenikov. Od 8.30 in vse tja do 12. ure pa se bomo lahko mladi in stari iz Šoštanja in Titovega Velenja z avtobusi APS odpeljali do Volka v Plešivcu in se od tod - bolj slabi za hojo s kombibusom, drugi pa peš - podali proti Graški gori na tradicionalno prvomajsko srečanje - s proslavo ob 11. uri in s prosto zabavo, delitvijo parti-zanskega golaža in plesom po njej.

Avtobusi za prvomajsko srečanje na Graški gori se bodo v navedenem času v Titovem Velenju ustavljali vsake pol ure na avtobusnih postajališčih našega kombinata, v Šoštanju pa ob ceilih urah na avtobusni postaji. Popoldne, s srečanja, pa bodo začeli voziti - od Volka v Plešivcu - ob 16. uri.

Vendar če bo deževalo, tradicionalnega prvomajskega srečanja na Graški gori ne bo. A upajmo, da se to ne bo zgodilo - da bomo v lepem vremenu na gori jurišev legendarne štirinajste divizije lahko obudili spomine na trpljenje njenih borcev in vseh borcev za svobodo, se spomnili žrtev, ki so padle zanjo, in se tudi poveselili, zakaj 1. maj je tudi praznik nade in vedrine delovnega človeka. /Uredništvo/

PORTRETA

Srečko PEČNIK,
skupinovodja pri
zahtevnih delih
v TOZD ESO Krovsko-
ključavničarski obrati

Povod za razgovor za naše glasilo s Srečkom Pečnikom je bilo njegovo ukvarjanje z racionalizatorstvom, bolj točno, njegova zadnja racionalizacija: Orodje za kovanje vzvodov in kavljev za verige, ki jo je prijavil skupaj s sodelavcem Francem Gerlom. Zanj sta na letošnjem srečanju racionalizatorjev iz našega kombinata prejela "bronasto diplomu".

Srečka sem obiskala doma, na Dobrni. Na bolniškem dopustu je, ker ima zlomljeno roko. Zlomil si jo je pri delu v ESO.

"Že dva meseca takole životarim," je pokazal na roko v mavcu, potem pa še na štiri majhne otroke - dva svoja, dva pa bratova, ki so se igrali v dnevni sobi, in dodal:

"Za varuško sem. Drugega dela pa se ne morem lotiti. Imel sem smolo; zlom je kompliciran in še desna roka je. Komaj čakam, da se bo zacelila in bom spet sposoben za delo."

Srečko je zaposlen v ESO od leta 1980, prej pa je delal pri RŠC Velenje. Tudi v tujini, v Nemčiji, si je že služil kruh.

"Rad delam. Uživam pri delu," je poudaril. "Vedno pa premišlujem tudi, kako bi delo poenostavil, olajšal, skrajšal delovni postopek in izboljšal izdelek."

Takšno Srečkovo razmišljanje potem rodi sadove. Nastane inovacija. Racionalizacija "Orodje za kovanje vzvodov in kavljev za verige" je prav tako nastala med delom, pred tremi leti.

"Ročno smo kovali. Delo je bilo naporno, izdelki pa niso bili takšni, kot bi morali biti. S Francem Gerlom sva se domislila, da bi postopek ročnega kovanja spremenila v utopno kovanje. Storila sva to, in delo je steklo neprimerno hitreje, izdelki pa so se poboljšali," je povedal Srečko.

To ni bila njegova prva inovacija. Pred njo je prijavil že racionalizacijo "Porezovanje navojev na maticah obesnih naprav", ki jo v Krovsko-ključavničarskih obratih s pridom uporabljajo. Veliko pa je njegovih izboljšav, ki jih ni prijavil, a jih pri delu uporabljajo. Na vprašanje, zakaj jih ni prijavil komisiji za racionalizacije, je odgovoril:

"Vzrokov za to je več. Vse izboljšave se mi niti niso zdele dovolj dobre, dovolj koristne, da bi jih prijavil. Včasih mi je bilo potem sicer žal, ker sem videl, da so se drugi s kakšno mojo izboljšavo malo oko ristili, a sem se potolažil z mislijo, da jaz od prijavljene inovacije ne bi imel posebne koristi, kajti nagrade za inovacije so skromne, ker inovacijska dejavnost v naši družbi pač na splošno ni dovolj cenjena. Za svojo prvo prijavljeno inovacijo, denimo, sem dobil tako veliko nagrado, da sem jo komaj domov nesel: 3 500 dinarjev. Za drugo inovacijo pa so mene nagradili z 8 500 dinarji, Franca Gerla pa s 6 500.

Nagrade so res tako majhne, da se inovacij skoraj ne spleča prijavljati, tudi zato ne, ker se ob uvedbi inovacij v delo, proizvodnjo takoj najde kdo, ki nam zaradi njih poveča delovno normo, ne pa tudi osebnega dohodka. Potem pa nam še celo zatrjujejo, da smo nagrajeni po delu in delovnih rezultatih!

Tudi postopek od prijave inovacije do prejema nagrade zanjo je predolg. Tisti, ki nagrade delijo, pozabljajo, da je naš dinar vsak dan manj vreden.

Ena izmed ovir za racionalizatorstvo v naši temeljni organizaciji je tudi čas. Naše delo je normirano, zato za racionalizatorstvo med de-

lovnim časom enostavno ni časa. Domisliš se izboljšave lahko, v prakso pa je nimaš časa vpeljati. Razni statistiki in analitiki, ki ugotavljajo in razglašajo, da v naši družbi delamo le po štiri ure na dan, naj bi prišli na obisk v naše delavnice. Lahko bi se prepričali, da delamo celih sedem ur in pol. Tudi delovne in poslovne rezultate imamo temu primerne. Naše poslovanje je dobro, boljše od poslovanja v drugih temeljnih organizacijah ESO, niso pa takšni tudi naši osebni dohodki. In ne kaže, da se bodo kaj zboljšali. Dokler bomo lažje kupili pisalno mizo kot pa stroj, bo ostalo, kot je," je potožil Srečko.

Še nekaj "krepkih" je povedal o racionalizatorstvu, nagrajevanju po delu, vse večji draginji..., nazadnje pa mi zabičal:

"Vsega tega nikar ne napišite! Že tako in tako se moja družina vsak dan težje prebija skozi življenje. Z ženo morava premisliti za vsak dinar, kako ga bova porabila, da zvoziva do prihodnjega petnajstega v mesecu, zato nima smisla, da bi si z govorjenjem o nepravilnostih v naši družbi nakopal še kakšno dodatno težavo." /Draga Lipuš/

Ivan AVBERŠEK, kvalificirani kopač, zaposlen pri povzemih v jami Pesje

Enainštiridesetletni Ivan, nekaj mlajša žena Marija, petnajstletna hči Tatjana in petletna hči Andreja - to je družina Avberškovih, o kateri bo v tem prispevku tekla beseda. Ivan je rudar v jami Pesje. Enajst

Ivan Avberšek z ženo in mlajšo hčerko

let je delal na čelu, sedaj pa zaradi okvare hrbtenice in kolkov že precej let dela pri povzemih. Marija je zaposlena v temeljni organizaciji Gorenja Elektronika. Tatjana je osmošolka, Andrejo pa mama še "odda" vsako jutro v vrtcu. Doma so v Prešernovi 4 v Titovem Velenju. Dvosobno stanovanje imajo. Do pogovora za ta prispevek jih sploh nisem poznala, oni pa mene ne. Sedaj lahko pri njih pozvonim, kadarkoli hočem. Tako so rekli, čeprav sem tokrat bila pri njih na obisku prvič. Takšna sta Marija in Ivan. Prijazna, gostoljubna, nasmejana.

Ivan se je rodil na Paškem Kozjaku, Marija pa v Paki. Blizu skupaj sta odrasčala. Podobno otroštvo sta imela. "Nimam rožnatih spominov na otroštvo," je dejal Ivan, "pa tudi slabih ne. V naši družini je bilo osem otrok. Kakšno je bilo življenje v naši domovini prva leta po vojni, pa je tako znano." Več ni povedal o otroštvu. Raje je začel pripovedovati kar o svojem delu pri RLV.

"Devetnajst let sem bil star, ko sem začel delati v RLV. Zaposlil sem se pri kopaških delih. Takrat je bilo delo v jami neprimerno bolj naporno, kot je sedaj. Mehanizacije ni bilo, delali smo, da nam je znoj lila v potokih, na nas pa je na vsakem koraku prežala nevarnost. Pa mi ni bilo nikoli žal, da sem se odločil za delo v rudniku. Vzljubil sem jamo in promet, se navadil na prah, temo in nevarnost. Več let sem odkopal premog na enem izmed čel v Jami vzhod - sedaj je to skupaj z Jamo zahod Jama Preloge - leta 1974 pa sem se moral zaradi obrabe kolkov in hrbtenice posloviti od sodelavcev na čelu in poprijeti za lažje delo pri povzemih. Invalid tretje kategorije sem. Sicer pa sem tudi zdaj kar zadovoljen z vsem - z delom, z zaslužkom, s sodelavci."

Samo še kakšnih šest let, in Ivan bo imel dovolj zavarovalne dobe za odhod v pokoj. Ko je to omenil, ga je Marija kar malo zavistno pogledala in zamišljeno dejala: "Andreja bo takrat hodila še v osnovno šolo..."

Ivan ima tudi svoje posebno veselje. To je igranje na harmoniko. Kar pogosto jo vzame v roke.

Sploh so Avberškovi veseli ljudje. Zadovoljni so z življenjem, kakršnega živijo. Posebnih želja nimajo. "Res je v trgovini vsak dan vse dražje, a za zdaj še kar gre. Ne živimo razsipno, zato nam najini plači zadoščata za sproti, kaj posebnega pa si res ne moremo privoščiti," sta Marija in Ivan povedala 'v en glas'.

Pogovarjali smo se dober teden pred prazniki, ki so pred nami, zato sem jih povprašala še, kako bodo preživali devet dela prostih dni.

"Posebnih načrtov nimamo," je povzel besedo Ivan. "Če bo rudnik v prazničnih dneh kak dan obratoval, bi jaz še najraje odšel na delo. Drugače mi bo doma preveč dolgčas. Pa tudi družinski proračun bo lahko malo bolj sproščen, če bom naredil kakšno naduro."

Marija je dodala: "Med prazniki bom za dan ali dva tudi jaz šla na delo, ker bo treba opraviti inventuro. Prvega maja bomo odšli pa na Graško goro, da se tudi mi malo poveselimo!"

Draga Lipuš

STANJE IZGRADNJE NADOMESTNIH OBJEKTOV STEBRA 16 PRELOŠKE JAME NAŠEGA RUDNIKA

Od izdelave investicijskega programa za izgradnjo nadomestnih objektov stebra 16 preloške jame RLV (na kratko kar NOP) mineva že sedmo leto. Rok za dokončanje izgradnje NOP je leto 1987. Vemo, da je v stebri 16 jame Preloge vezanih okrog 70 milijonov ton kvalitetnega lignita in da naj bi v prihodnjih letih RLV s tega področja pridobival okrog 2 milijona ton premoga na leto. Za zagotovitev nepretrganosti letne proizvodnje našega rudnika 4,7 milijona ton premoga je torej čim prej izgradnja NOP nujna. Zato pogledjmo, koliko teh objektov je že zgrajenih in kako njihova izgradnja sploh poteka!

Vseh NOP bo 46, od teh 9 jamskih gradbenih objektov.

Že zgrajeni jamski gradbeni objekti v okviru NOP:

- 426 metrov globok servisni jašek Nove Preloge, s svetlim premerom 7,20 metra,
- 237 metrov globok zračilni jašek Šoštanj, s svetlim premerom 5,20 metra,
- nadkopne zveze z zračilnim jaškom Šoštanj,
- nadkopne zveze v smeri Pesje in
- remiza za akumulatorske lokomotive pri jašku Nove Preloge.

V izgradnji so prekopne zveze z prevažalnim jaškom Nove Preloge. Srednja prekopna zveza s svetlim presekom 26 kvadratnih metrov, ki bo dolga 160 metrov, je končana v dolžini 145 metrov. Srednja prekopna zveza s svetlim presekom 21 kvadratnih metrov je končana v celotni dolžini, 162 metrov. Od projektiranih 2 728 metrov drugih prekopnih zvez z jaškom Nove Preloge, ki bodo imele svetli presek 14,6 kvadratnega metra, jih je izkopanih 2 455 metrov in obzidanih 1 987 metrov. Izgradnja teh jamskih poti je tako 81-odstotna.

Od teh objektov v okviru NOP je treba še izdelati:

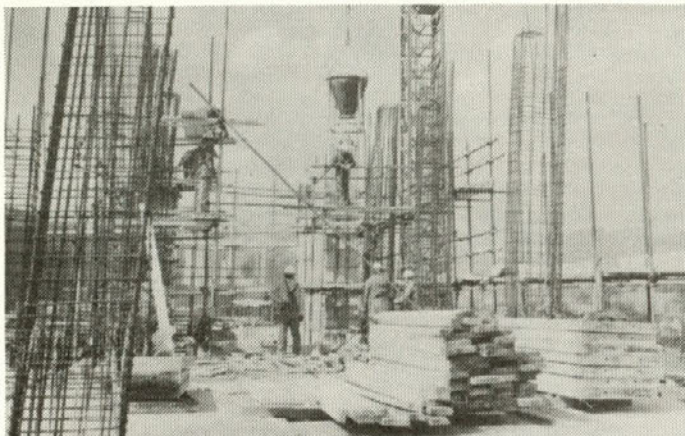
- zračilno prekopno zvezo med jaškom Nove Preloge in srednjo prekopno zvezo,
- črpališče in
- skladišče razstrelilnih sredstev.

Poleg tega je treba položiti tire v prekopnih zvezah.

Izgradnja vseh jamskih gradbenih objektov v okviru NOP je tako 85-odstotna.

Že zgrajeni zunanji gradbeni objekti v okviru NOP:

- garderobe in kopalnice z jamsko reševalno postajo ter avtobusna postaja v Novih Prelogah,
- upravna zgradba jamskih temeljnih organizacij,
- industrijski tiri NOP,

Gradbišče drobilnice in klasirnice premoga v Pesju letos ob začetku pomladi

- ventilatorska postaja Šoštanj,
- hala za popravilo jamske mehanizacije,
- kompresorska postaja,
- rezervoar, velik 1 000 kubičnih metrov,
- glavno skladišče materiala,
- RTP 20/6 kV,
- križišče s sistemom naprav za semaforizacijo in razsvetljavo ter most čez reko Pako v Novih Prelogah.

Od teh objektov v okviru NOP so še v izgradnji:

- strojnica prevažalnega stroja,
- temelji za stolp nad jaškom,
- komora za ogrevanje zraka,
- komunalne naprave NOP - 1. faza,
- kinete za primarne razvode,
- skladiščna žerjavna proga,
- večnamenska dvorana ter
- drobilnica in klasirnica premoga v Pesju.

Prav drobilnica in klasirnica premoga v Pesju sta največja od vseh zunanjih gradbenih objektov v okviru NOP. Njuna izgradnja se je začela 1. novembra lani. Do sedaj so vsa dela potekala v skladu s pogodbenim in terminskim planom. Izvajalca gradbenih del, Gradis in Vegrad, sta v celoti izkoristila ugodne vremenske razmere v novembru in decembru lani in dokončala vsa gradbena dela do kote ± 0 . Izkopali so že 25 500 kubičnih metrov zemlje, vgradili 6 800 kubičnih metrov betona in vstavili 600 ton armaturnega železa.

Tudi izdelava glavne tehnološke opreme (drobilcev, dodajačev, sit, transporterjev, vagonskih tehnic) v ESO, celjski Libeli in Strojni tovarni v Trbovljah - poteka v skladu s terminskimi načrti. Sita LIWELL so tudi že uvožena.

Vsa gradbena, strojna in elektra dela pri izgradnji klasirnice in drobilnice premoga v Pesju torej potekajo medsebojno usklajeno, zato je postavljeni končni rok za izgradnjo teh dveh objektov - konec leta 1986 - realen.

Referendum o uvedbi IV. samopriskupka krajanov se je v vseh šestindvajsetih krajevnih skupnostih naše občine izteklo uspešno. ZA je glasovalo od 50,93 odstotka (v mestni KS Desni breg) do 80,05 odstotka (v KS Bele vode) vseh vpisanih upravičencev za glasovanje.

V fazi projektiranja pa so od teh objektov še:

- sistem naprav za zunanji ozkotirni transport z remizo,
- komunalna ureditev II. faze NOP,
- lesni obrat in
- železniški tiri ob klasirnici.

Izgradnja vseh teh objektov v okviru NOP je tako 60-odstotna.

Domača in uvožena elektrostrojna oprema ter montaža

Vgrajene ali pa vsaj dobavljene je okrog 45 odstotkov strojne in elektro opreme.

Objekti, ki so že opremljeni, ali pa so montažna dela na njih že skoraj opravljena:

- RTP 20/6 kV,
- ventilatorska postaja Šoštanj,
- skladišče materiala,
- kompresorska postaja,
- oprema jaška (vodilnice, cevovodi),
- transportni trak 50 ter
- garderobe in kopalnice.

Izgradnja in opremljanje NOP sta torej v najširšem razmahu.

Izgotovljenost vseh NOP je 63-odstotna.

V planu izvajanja del za izgradnjo NOP je za letos predvidena poraba 5 244 257 000 dinarjev in približno toliko tudi za prihodnje leto, za leto 1987 pa že bistveno manjša poraba denarja.

Potek nadaljnje izgradnje NOP otežujejo predvsem zamude pri izdelavi projektne dokumentacije, pomanjkljivosti v projektih, dolgotrajni postopki za pridobitev lokacijskih dovoljenj in gradbenih soglasij ter, seveda, skokovito naraščanje cen.

Poseben problem so tudi neugodne hribinske razmere in sproščeni jamski pritiski, saj zaradi njih prihaja do poškodb na že zgrajenih objektih, ki jih je seveda treba odpraviti.

Diplomirani inženir rudarstva Boris DOLANC, vodja investicijske službe v RLV, ki je pripravil ta prispevek, je v njem za sklep zapisal, da bolj ko se dela pri izgradnji NOP bližajo h koncu, več je težav pri njih, da pa bi kljub temu izgradnja NOP morala biti dokončana v postavljenem roku - to je v letu 1987.

Poziv k inovacijski dejavnosti

Prispevek Alojza Iršiča, zaposlenega v ESO-Elektro obrati

Kakor marsikje drugod tudi v ESO potrebujemo še več strokovnih delavcev z izobrazbo, pridobljeno v usmerjenem izobraževanju vseh stopenj zahtevnosti, zlasti pa višjih in najvišjih stopenj. Vendar zares izobražene strokovne delavce, usposobljene za ustvarjalno, tudi inovacijsko delo. Ne delavcev, ki dopustijo, da jim izobrazba, znanje, pridobljeno v procesu izobraževanja, zastara, se okruži, temveč delavce, ki svojo znanje in izobrazbo nenehno teoretično in praktično dopolnjujejo in izkoriščajo za napredek združenega dela in dela sploh.

Bistveni kriterij strokovnosti delavca je vsekakor njegova ustvarjalna uspešnost, inovacijsko delo, ne pa zvoneč strokovni naziv. Tak kader potrebujemo, zlasti v zdajšnjih razmerah, ko moramo izpeljati gospodarsko stabilizacijo.

Druga stvar pa je seveda motiviranost delavcev za inovacijsko delo. In o tem in inovacijski dejavnosti sploh - konkretno v ESO - sem zastavil nekaj vprašanj štirim, petim že znanim racionalizatorjem in predsedniku sindikalne konference v ESO. Kaj so mi povedali?

Ivan UNGAR, zaposlen v TOZD ESO-Elektro obrati:

"Neposredni vodstveni delavec me je podprl pri vsaki inovacijski zamisli, ideji, spoznanju. Za druge, zame posredne vodstvene delavce pa - žal - tega ne morem reči. To je bil tudi vzrok, da sem jim v te-

meljni organizaciji predlagal, da bi svoje inovacijske zamisli, ideje uresničeval izven rednega delovnega časa - popoldne in brez plačila, ali kot temu učeno pravimo, stimulacije - samo da v istih prostorih, kot bi jih uresničeval med rednim delovnim časom. Vendar pri vodstvenih delavcih, razen mojem neposrednem, tudi za tak način uresničevanja inovacijskih idej ni bilo razumevanja. Racionalizatorskih idej pa mi sicer ne manjka; vidim, da se bi pri nas še marsikaj lahko izboljšalo, tudi voljo imam za to, le pravih možnosti, da bi inovacijske zamisli realiziral, ne."

Stane ZADNIK, zaposlen v TOZD ESO-Strojni obrati:

"Pri uresničevanju inovacijskih predlogov nisem imel večjih problemov. Pri tem delu z mano zelo dobro sodeluje obratovodja. Zdaj sem že bolj zadovoljen tudi s sodelovanjem tehnologov, v začetku - takrat, ko še nisem imel v praksi preizkušenih inovacij - pa sem bil z njihovim sodelovanjem bolj slabo zadovoljen.

Sicer pa menim, da bi pri nas inovacijsko dejavnost kazalo usmeriti tudi v izdelke, ki nam jih dobavljajo kooperanti. O kvaliteti teh izdelkov nimam najboljšega mnenja. Mislim, da bi jih lahko v marsičem izboljšali. Kakšne možnosti so za to, pa ne vem, ker ne poznam dovolj razmer, v katerih delajo kooperanti.

Zadovoljen nisem tudi z delovanjem aktiva ESO za množično inovacijsko dejavnost. Mislim, da je slabo organiziran, da deluje preveč formalno, bolj v prazno, da zgublja stik z 'množico'."

Marjan HORVAT, zaposlen v TOZD ESO - Krovsko-ključavničarski obrati:

"Zadnje čase se v ESO veliko govori o inovacijski dejavnosti, vendar predvsem na splošno, konkretno - na primer, kako odpraviti zelo opazno zavrtost interesa delavcev za racionalizacije pri delu - pa zelo malo.

Pri nas, v ESO, tičijo vzroki zavrtosti interesa delavcev za snovanje inovacij in inovacije sploh najbrž v tem, da vrednotenje proizvodno-storitvenega dela preveč temelji na količini in premalo na kvaliteti opravljenega dela in da se zato delavci izogibajo razmišljanju, kako bi se dalo kaj boljše narediti.

Torej bi bilo treba vrednotenje dela spremeniti tako, da bi delavec bil stimuliran tudi za čimbolj kvalitetno delo in da bi za to imel tudi čas in organizacijske možnosti."

Maks KOŠTOMAJ, zaposlen v TOZD ESO-Vodovodno-toplovodni obrati:

"Haha! A o inovacijski dejavnosti naj bi kaj povedal?

Z inovacijami sem se začel ukvarjati, ko sem opazil, kako dolgo čakamo na nekatere repropromateriale oziroma industrijske ali obrtniške izdelke. Tega čakanja zdaj skoraj ni več, ker stvari, na katere smo včasih tako čakali, že izdelujemo sami. In še privarčujemo nekaj, ker jih sami izdelujemo. Rahlo pa sem razočaran, ker sem za inovacijsko delo v tej zvezi prejel samo enkratno nagrado in še to le v znesku 1 500 dinarjev. Zaradi tega, ker sem privolil, da me tako nagradijo, verjetno že od vsega začetka - to je od leta 1982 - tudi ne izračunavamo ekonomskega prihranka od uporabe te moje inovacije.

Glede inovacijskega dela v ESO na splošno pa kaže opomniti na zastoje, do katerih prihaja pri uvajanju že izdelane inovacije v redno delo, proizvodnjo, in to ne zaradi slabosti v delovanju komisije za inovacije na ravni delovne organizacije, temveč predvsem zaradi slabosti v delu in poslovanju temeljne organizacije, ki naj bi izdelano inovacijo izkoriščala.

Naš aktiv za množično inovacijsko dejavnost je tudi vse prej kot aktiv - delovna skupina za doseganje ciljev svoje ustanovitve, saj je že sklepčnost sej njegovega izvršilnega odbora problem. Vzrok za to pa je malo zanimanje vodstvenih in poslovnih delavcev za sodelovanje pri njegovem delu. Te probleme poznam; občutil

Ivan UNGAR

Stane ZADNIK

Marjan HORVAT

Maks KOŠTOMAJ

Danijel UMBREHT

sem jih kot prejšnji predsednik izvršilnega odbora aktiva.

Velik zadržek delavcev za snovanje in prijavljanje inovacij je tudi dviganje norm pri delu takoj, ko se pri njem uvede kakšna inovacija; le norm, osebni dohodek pa se dvigne toliko, da se ne splošča govoriti.

Zaradi vseh teh razlogov je v naši temeljni organizaciji še največ racionalizatorjev med režijskimi delavci, zlasti vodstvenimi."

Danijel UMBREHT, predsednik izvršilnega odbora aktiva za množično inovacijsko dejavnost v ESO

"Opazen je podcenevalni odnos nekaterih kategorij delavcev v združenem delu do množične inovacijske dejavnosti in verjetno zato ta dejavnost tudi ni ustrezno vključena v razvojno-tehnične in gospodarske načrte OZD. Tudi organizacijsko-pravno je ta dejavnost slabo urejena. To pa so tudi glavni razlogi, zakaj aktiv za množično inovacijsko dejavnost v ESO ne dela dobro; poleg slabosti, kot so: premalo jasno določene smernice za delo aktiva, nerešeno vprašanje povezovanja z aktivom za množično inovacijsko dejavnost v drugih OZD REK (Op. ur.: Pa ja je - kolikor vemo - aktiv MID v ESO edini tovrstni aktiv v našem kombinatu!), nerešeno vprašanje zaposlitve vsaj enega delavca na ravni kombinata, ki bi se profesionalno ukvarjal s problematiko množične inovacijske dejavnosti v njem, zamude pri vpeljevanju in povezovanju aktivov "Mesec inovacij" in "Kritična mesta v proizvodnji", ki naj bi ju organizirale in med sabo povezovala vse večje OZD materialne proizvodnje, itd."

Boris REZMAN, predsednik sindikalne konference v ESO:

"Problematiki množične inovacijske dejavnosti bomo prej ko slej morali posvetiti vso skrb. Saj gospodarske razmere so dandanes pri nas marsikje že tako slabe, da je po vsej verjetnosti izhod iz njih le v široko zasnovani inovacijski dejavnosti. Vendar vso skrb bomo izumiteljstvu in racionalizatorstvu morali posvetiti vsi - od poslovnih in vodstvenih delavcev do ne kvalificiranih delavcev.

Res je, da je takihle opozoril zadnje čase nič koliko, a storjenega je malo. Zakaj?

Naša delovna organizacija je bila po množični inovacijski dejavnosti še pred nekaj leti vodilna v občini in tudi v širšem gospodarskem prostoru med prvimi. Sedaj ni več. Naš aktiv MID nekaj dela, a željenih rezultatov ne dosega.

Je morda nazadovanju inovacijske dejavnosti pri nas - in še marsikje - vzrok neustrezno vrednotenje inovacijskega dela in vrednotenje dela sploh? Če je to vzrok, ga je treba odpraviti. Brez odlašanja. Zakaj čakamo?

Osebo sem mišljenja, da je treba prisluhniti vsakomur, ki predlaga kaj, kar bi utegnilo racionalizirati delo, poslovanje. Vendar za to je treba določiti ljudi in jih zavezati, da bodo vpeljali ustrezno organizacijo za zajemanje, registriranje in nadaljnji postopek uveljavljanja vseh koristnih idej, predlogov racionalizacij pa tudi izumov.

Nujna je tudi ustrezna propaganda in obveščanje; o inovacijskih dosežkih in njihovih ustvarjalcih bo treba več govoriti, jih predstavljati prek video tehnike, po radiu in, seveda, v časopisju.

Predvsem pa bo treba inovacijsko delo in ustvarjalno, nešablonsko delo sploh pošteno nagradjevati. Znanja in izkušnje je v naših kadrih za izumiteljstvo in racionalizatorstvo veliko, le mrtvo je pri mnogih oboje."

ENERGETIK 4/85

Sredi prejšnjega meseca je izšla letošnja četrta številka Energetika, glasila delavcev TE Šoštanj. V njej so bili objavljeni tile prispevki in sporočila:

- Zaradi remonta zaustavljen blok 5 - avtor Jaro Vrtačnik (V petek, 29. marca, so v TE Šoštanj zaradi rednega letnega remonta, ki ga bodo opravili predvidoma do 14. junija, zaustavili blok 5.)
- Aktivnosti v TE Šoštanj po sprejetju sklepov za odpravo razlogov, ki so lahko podlaga za začasni ukrep družbenega varstva (Gre za odpravo slabosti po sprejetih sklepih 7. in 11. marca letos na sejah zborov skupščine občine Velenje; nepravilnosti v temeljnih organizacijah TE Šoštanj II in Vzdrževanje, nepravilnosti na kadrovske in samoupravnem področju, pri nagrajevanju po delu in delovnih rezultatih, pri internem obveščanju, svobodni menjavi dela in medsebojnih odnosih.)
- Delo samoupravnih organov (Konec marca sta imela sejo delavska sveta temeljnih organizacij TE Šoštanj II in Vzdrževanje, sestel pa se je tudi delavski svet delovne organizacije TE Šoštanj. Na teh sejah so sprejeli program ukrepov in določili način za realizacijo omenjenih sklepov zborov skupščine občine Velenje ter dali v razpravo interni pravilnik o pripravi in strokovnih izpitih pripravnikov.)
- Prehrana med delom in prispevek delavca zanjo - avtor S. B. (Zaradi omejenega sklada skupne porabe so hoteli v TE Šoštanj povečati osebno udeležbo delavcev pri kritju stroškov za malice s 25 na 70 dinarjev za obrok malice, delavci pa se s tem niso strinjali. Bili so za to, da prispevajo za en obrok malice le 55 dinarjev.)
- Pravi obraz resnice - prispevek delavcev delovne skupnosti Družbene prehrane (Delavci te delovne skupnosti TE Šoštanj so ogorčeni, ker so jih nekateri obdolžili, da del hrane za delavske malice odnesejo domov.)
- Spomin na Libijo bo ostal - avtorica I. T. (S šestmesečnega dela v Libiji sta se vrnila delavca TE Šoštanj Andrej Lednik in Viljem Katič.)
- Poletna in zimska cena elektrike (Od 1. aprila veljajo v naši državi poletne cene električne energije, ki so za polovico manjše, kot bodo zimske cene.)
- Četrti krajevni samoprispevek - avtor R. Bajc (V tem članku teče beseda predvsem o namenu referendumu občanov v naši občini preteklo nedeljo z vidika KS Šoštanj.)
- Za 6,8 odstotka večja poraba kot lani do konca februarja - povzetek informacije iz glasila EGS (V tem prispevku med drugim piše, da smo letos v prvih dveh mesecih v Sloveniji porabili 1 692 milijonov kilovatnih ur električne energije in da je to za 6,8 odstotka večja poraba kot v lanskih prvih dveh mesecih.)
- Izrečeni ukrepi disciplinske komisije v marcu - prispevek disciplinske komisije DO TE Šoštanj (Ta samoupravni organ TE Šoštanj je v marcu izrekel trem delavcem javni opomin, prav tako trem opomin, enemu pa prenehanje delovnega razmerja pogojno za eno leto.)
- Je tečaj za računalnik KOPA 2 500 bil uspešen? - avtorica I. T. (Udeleženci tega tečaja iz TE Šoštanj Miran Kumer, Marjan Jedovnicki in Milica Kovač so povedali, da so si na njem pridobili kar precej osnovnega znanja o elektronskem računalništvu.)
- Vi sprašujete, mi odgovarjamo - avtorica Majda Pirš (Letnega dopusta ni mogoče pretvoriti v ure, ker je po zakonu določen z dnevi!)
- Sprejet prvi planski dokument za obdobje 1986-1990 - avtor S. B. (Delavci TE Šoštanj so na svojih zborih konec februarja sprejeli smernice in elemente za izdelavo temeljev planov svojih temeljnih organizacij za obdobje 1986-1990.)
- Sej skupščin SIS in ZSD so se udeležili (V marcu so bile seje skupščin več samoupravnih interesnih skupnosti in zbora združenega dela skupščine občine in delegatj iz TE Šoštanj so se jih udeležili, ven dar ne vseh.)
- Nekaj misli ob uspešni petkovi humani akciji - avtorica Jelka Zagradišnik (Mladinci v TE Šoštanj - tudi nekaj starejših delavcev jim je priskočilo na pomoč - so uspešno izvedli prostovoljno delovno akcijo, izkupiček od nje pa namenili za pomoč lačnim otrokom v Etiopiji.)
- Cilji programiranega letnega oddiha delavcev - avtor Nino Ošlovnik (Temeljna cilja takšnega oddiha sta ohranjanje in izboljšanje zdravstvenega stanja delovnih ljudi.)
- Šport in rekreacija - avtor Nino Ošlovnik (V tem prispevku je govor o sodelovanju delavcev TE Šoštanj na delavskih športnih igrah našega kombinata, v okviru občinskih rekreacijskih lig in tudi na tradicionalnih internih tekmovanjih.)
- Drugo nadaljevanje romana Frana Roša Grob na Plešivcu

Poleg teh prispevkov je v tej številki Energetika izšlo še nekaj obvestil, humorističnih prispevkov in prvomajska nagradna križanka. /Ur./

Vpisovanje letošnjih rekreativnih letovanj v Fijesu (Fiesi)

Delavci RLV z 20 ali več let delovne dobe pri RLV bodo lahko tudi le-

tos brezplačno letovali v Fijesu, in sicer v tehle izmenah:

- od 22. 5. do 1. 6.,
- od 9. 9. do 19. 9.,
- od 19. 9. do 29. 9. in
- od 29. 9. do 9. 10.

Za letovanje v prvi izmeni se lahko prijavijo upravičenci, ki bodo letovali sami, brez družinskih članov, za letovanje v drugih izmenah pa tisti, ki nameravajo letovali skupaj s svojimi družinskimi člani. Za družinske člane je možno uveljaviti tudi regres za letovanje, če so do njega upravičeni, sicer pa je treba zanje plačati vse stroške letovanja.

Vpisovanje bo v pisarni delovne skupnosti Družbeni standard "soba 7 nad bivšo pošto v Titovem Velenju" vključno od ponedeljka, 6. maja, do vključno srede, 8. maja.

Bolj podrobno bomo o tem letovanju v našem glasilu še pisali. /Vodstvo delovne skupnosti Družbeni standard/

Obvestilo v zvezi z letošnjimi vpisanimi letovanji

Po vpisovanju letošnjih letovanj je prišlo do nekaj sprememb pri njihovih napovedanih cenah in tudi pri predvidenih kapacitetah za letovanja izven naših kapacitet. V Umagu smo, recimo, lahko vzeli v zakup omejeno število letovalnih mest, zato nudimo vsem, ki ste se za letovanje v Umagu prijavili informativno, možnost letovanja v Rovinju, Puli, Medulinu in Rabcu.

Iz podobnih razlogov naj bi tudi v vsaki prikolicci vsakokrat letovale vsaj tri osebe, ker smo za toliko oseb pogodbeno vezani.

Za letovanje v ČSSR bosta poleg izmene 22. 6. še dve izmeni, in sicer prva od 10. 7. do 27. 7. in druga od 14. 8. do 19. 8.

V Kanegri kapacitet nismo mogli najeti, nekaj manj, kot smo predvidevali, pa smo lahko najeli tudi apartmajev v Verudeli v Puli.

V Umagu bodo izmene odšle na letovanje 6. 7., 16. 7., 26. 7., 5. 8. in 15. 8.

KONČNE CENE LETOVANJ	brez regresa	z regresom
1. Umag - bungalovi STELLA MARIS	2 210,00	1 310,00
2. Umag - depandansa ISTRA	2 210,00	1 310,00
3. Umag - hotel PUNTA	2 520,00	1 620,00
4. Poreč - hotel LOTOS	2 010,00	1 110,00
5. Poreč - hotel ALBATROS	2 900,00	2 000,00
6. Poreč - hotel MATERADA	2 800,00	1 900,00
7. Poreč - hotel BELLEVUE	1 870,00	970,00
8. Rovinj - VILE RUBIN	2 400,00	1 500,00
9. Poreč - apartmaji ČERVAR	1 250,00	350,00
10. Pula - hotel PULA	2 300,00	1 400,00
11. Pula - apartmaji VERUDELA	1 470,00	570,00
12. Medulin - depandansa MEDULIN	1 970,00	1 070,00
13. Medulin - hotel BELVEDERE	2 650,00	1 750,00
14. Novi Vinodolski - hotel ZAGORI	2 700,00	1 800,00
15. Rab - naselje SAN MARINO	2 800,00	1 900,00
16. Pag - hotel BELLEVUE	2 700,00	1 800,00
17. Zadar - hotel SLAVIJA	2 350,00	1 450,00
18. Rabac - hotel GIRANDELA	2 350,00	1 450,00
19. Pula - ZLATNE STIJENE	1 970,00	1 070,00
20. Pula - hotel SPLENDID	1 970,00	1 070,00
21. Hvar - hotel ARKADA	2 400,00	1 500,00
22. Umag - apartmaji STELLA MARIS	1 500,00	600,00
23. ČSSR (celotno letovanje)	19 000,00	10 000,00

Vodstvo delovne skupnosti Družbeni standard

Za danes, 26. aprila, opoldne, v sejni dvorani skupščine naše občine, je bila sklicana 4. redna seja delavskega sveta naše sestavljene organizacije. Na seji naj bi bil - med drugim - govor o uresničevanju sklepov prejšnje seje sveta, planu SOZD REK za leto 1985, razvojnih usmeritvah delovnih organizacij v SOZD REK za obdobje do leta 2 000, aktivnostih v zvezi s pripravo srednjeročnega plana SOZD REK 1986-1990, izvajanju programa uresničevanja samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov v SOZD REK, reorganizaciji DSSS SOZD REK in Zavarovanja, samoupravnem sporazumu in pravilniku, ki se tičeta skupnega prihodka v SOZD REK, okvirnem programu praznovanja letošnjega 3. julija...

Sicer pa bomo o seji še poročali! /Uredništvo/

Peter Rezman

Zgodba o človeku in delu

Nekoč pred davnimi davnimi časi so živeli ljudje. Čisto navadni ljudje; z dvema rokama, dvema nogama, eno glavo in s trupom. To je bilo tudi skoraj vse. Bili pa so skrbni in delavni. Med kosilom in tudi pri drugih obrokih hrane so vedno pojedli vse. Po jedi so si malo oddahnili; včasih je kdo tudi rignil. Potem so se odpravili na delo. Delali so to in ono in nihče si ni dela izbiral. Nihče se tudi ni učil delati. Delo je bilo takrat pametno in jim je samo kazalo, kako ga je treba postoriti. Ni se izmikalo in skrivalo po temnih koteh. Brez velikih besed je stopilo pred človeka, človek ga je prijel, in oba sta bila zadovoljna - človek in delo.

Nekoč je delo zbolelo. Dobilo je močan glavobol. Vroče je postalo, in treslo ga je. Ljudje so vedeli, da s takšnim delom ne bo nič. Zato so sklenili, da mora malo počivati. Dali so ga v posteljo in ga zalivali z vročimi čaji. V usta so mu valili cele šope zdravilnih rož.

Delu je ob skrbni negi šlo na bolje, a tega ni hotelo pokazati. Še naprej se je ljudem kazalo utrujenega obraza. Stokalo je in tarnalo ob vsakem požirku čiste kokošje juhe, kot da ga še ne vem kako boli. A to sploh ni bilo res. Delo je v resnici že čisto ozdravelo. Delo se je samo delalo še bolno.

Nekoč pa se le ni moglo več prenaresati. Zrejeno in zadovoljno si je veselo začelo žvižgati pod odejo. Lica so mu žarela, prav kakor polni luni. Takrat pa je neki človek, v skrbi, kako je z njim, na hitrico pogledal k njemu in videl, da je zdravo in veselo, in še on je postal dobrovoljen in je veselo prijel zanj. Čisto drugačno pa je tedaj postalo delo. Žalostno je zlezlo iz postelje, ko je videlo, da so lepi dnevi zanj mimo, in jo zlovoljno oddrobilo za človekom.

Od takrat naprej se delo čudno vede. Kakor hitro ga človek izpusti, se takoj potuhne, leže v kak grm in zasmrči. Ljudje imajo odtistihmal velike težave, kako poprijeti za delo, ker je debelo in težko, se izvija iz rok in hoče pobegniti. Morajo se učiti, kako ga prijeti, a to je težko opravilo. Zato se je precej ljudi naveličalo loviti delo. Ne tekajo več za njim in ga pustijo pri miru. Raje sedejo v kakšno hladno senčico in spišejo kozarec hladnega piva.

Zgodba
o luknjah

Ljudje mislijo, da so silno pomembni. Pravijo, da so najbolj pametni. Vse hočejo storiti po svoje. Celu naravi kažejo osle. Nekoč so tako gledali vodo, ki se je razlila po travniku, in rekli, da dela škodo. Pri peljali so stroje, izkopalni jarke, vanje položili cevi in jih zasuli. Od

takrat je voda tekla po ceveh in ljudje so že spet rekli, da je to izredno koristno. A v resnici je to najbolj neumno. Le kaj bi bilo, če bi bila vsa voda pod zemljo?

Skoraj je neverjetno, toda ena cev se je skrila in svobodna obležala na travniku. Vendar to ji ni kaj prida koristilo, saj se je luknja, okoli katere je bila narejena, naveličala ležati na sredini travnika. Nekoč je ušla, in ko se je cev zjutraj zbudila, je videla, da je brez luknje. Zaradi tega je postala tako žalostna, da se je sesula. To tudi ni čudno. Le kaj naj počne cev brez svoje luknje?

Od tako zdruznjene cevi ni ostalo nič drugega kot kupček kamenja, ki je nagajal ljudem pri košnji. Luknja pa je srečno prezimila. Na pomlad je pogrnala korenine, vzkalila in pogrnala precej lukenj in luknjic. Zacvetela je, se razbohotila ter obilno semenila. Zapihal je veter in raznašal luknjino semenje na vse strani. Največ ga je zaneslo ljudem v ušesa in še naprej in tam so hitro pognale in se razrasle luknje. In komur zdaj glava doni, mu gotovo dobro uspevajo luknje.

Dimnik

Nekemu dimniku se ni ljubilo kaditi. Bil je nekadilec. Pravil, izgovarjal se je, da kajenje škoduje zdravju. Ljudje so ga silili: "Kadi, kadi!" On pa nič. Edina skrb v življenju mu je bila njegovo zdravje. Pravzaprav ni bil edini dimnik, ki je trdil, da kajenje škoduje zdravju. Bili so še drugi, a ti so vseeno kadili. Ta s filtrom, oni, kot da bi vlekel cigaro ali pipo. Naš dimnik pa popolnoma nič. Če se je od kod samo prisukljal kakšen dimek, je postal blede, prestrašen, si pokrival ustje z robcem, dobil solzne oči ter kihal in kašljal na vse pretege. Zato so ga ljudje podrli. Zgradili so novega. A glej novinca: ta pa kadi in puha, kot da je ne vem kaj! Sploh ne misli, da kajenje škoduje zdravju. Misli, da na svetu ni nič pomembnejšega, kot je kajenje.

Začetek

V začetku ni bilo nič, čeprav nekateri trdijo, da je v začetku nekaj bilo. Ne. V začetku ni bilo nič!

Iz nič je potlej nastal najprej eden in potem še eden. Ko sta bila dva, se je začelo: nista si bila enaka. Le če je njuna slabost ali moč živela v enaki velikosti, sta si bila enaka; enaka na preži, da se ujameta. Še prej, v začetku, pa ni bilo ničesar!

Iz ciklusa pesmi
iz baze s kislim nasmehom

Svoj čas sem preživljal lepe trenutke.
So rekli:
Takšne delavce potrebujemo -
delavce, ki se spoznajo na umetnost.
Bodo delali globoko in z zanosom...
In sem delal globoko in z zanosom,
da mi je postalo hudo in sem začel pisati pesmi.
Veliko delavcev se ukvarja s poezijo.
To smo pesniki delavci.
O blaženstvo - biti pesnik delavec ali
delavec pesnik. Odpuščajte ti grehe pri delu
zaradi pesmic in grehe pri pesnjenju zaradi dela.
Postaneš v perje zaviti delavec pesnik ali pesnik delavec
in vsi vedo,
da ne bo nikjer nič s tabo.

ODŠLI SO V POKOJ

Ana MIKEK, upokojena 4. februarja (1985)

Rojena 6. septembra 1946 v Velenju.

Mati dveh otrok: leta 1969 rojene Anice in leta 1972 rojene Marjetice.

Od 7. marca 1964 je neprekinjeno delala kot navadna delavka v naši delovni organizaciji EFE, prej pa je bila zaposlena v nekdanji velenjski vrtnariji.

Albert IRŠIČ, upokojen 16. februarja

Rojen 19. februarja 1937 v Ljubnici pri Vitanju. Porocen s Sonjo, rojeno Čuda.

Od 23. septembra 1959 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa od leta 1956. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1961 je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1967 nazaj v Jamo vzhod in leta 1973 v Steber 8, sedaj Jama Pesje, kjer je delal vse do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1963 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Avgust PESJAK, upokojen 16. februarja

Rojen 12. avgusta 1933 v Breznu pri Celju. Porocen z Marijo, rojeno Glavnik.

Od 17. februarja 1962 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa od leta 1959. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1976 je bil premeščen v Jamo Škale, kjer je delal do upokojitve. Leta 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1970 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Martin RAZDEVŠEK, upokojen 17. februarja

Rojen 14. avgusta 1936 v Zg. Ponikvi pri Žalcu. Porocen z Jožico, rojeno Tajnšek.

Od 19. maja 1970 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvama pa od leta 1954. Leta 1970 se je zaposlil kot kvalificirani strojni ključavničar v Jamski mehanizaciji, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Stanko PODBREGAR, upokojen 17. februarja

Rojen 29. aprila 1933 v Polzeli. Porocen z Marijo, rojeno Kumar.

Od 3. avgusta 1976 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa od leta 1956. Leta 1976 se je zaposlil kot kvalificirani kopač v Jamski mehanizaciji in transportu. Leta 1977 je bil premeščen v Zračenje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1963 je končal nadzorniško šolo.

Zelo dejaven je bil v samoupravnih organih, sodeloval tudi na več udarniških delovnih akcijah širšega pomena in prejel spomenico za udarniško delo.

Od oktobra 1944 do osvoboditve je bil na kurirski postaji v Založah.

Albin PRISTOVNIK, upokojen 28. februarja

Rojen 3. januarja 1937 na Podeškem vrhu pri Zrečah. Porocen z Jerico, rojeno Lojen.

Od 3. avgusta 1961 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa od leta 1955. Leta 1961 se je zaposlil kot nekvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1967 je bil premeščen v Jamo vzhod, leta 1969 nazaj v Jamo zahod, leta 1974 najprej v Steber 8, potem v Jamo Škale in iz nje nazaj v Steber 8, leta 1975 pa zopet v Jamo zahod, sedaj skupaj z Jamo vzhod Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1965 za

kvalificiranega kopača in leta 1972 za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Alojz BIZJAK, upokojen 28. februarja

Rojen 10. maja 1936 v Litiji. Porocen s Stanislavo, rojeno Milher.

Od 15. maja 1959 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa od leta 1955. Leta 1959 se je zaposlil kot kvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1962 je bil premeščen v RŠC, leta 1963 nazaj v Jamo vzhod in leta 1975 v Priprave, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1963 je opravil izpit za rudarskega nadzornika.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in reda dela s srebrnim vencem.

Zelo dejaven je bil tudi v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih.

Alojz POTRČ, upokojen 28. februarja

Rojen 1. junija 1935 v Jablancah pri Mariboru. Porocen z Genovefo, rojeno Kojnik.

Od 13. septembra 1957 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa od leta 1953. Leta 1957 se je zaposlil kot nekvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1962 je bil premeščen v RŠC, leta 1963 v Jamo vzhod, leta 1973 v Jamo zahod, leta 1975 v Storitve in leta 1977 v Zračenje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1958 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1960 za kvalificiranega kopača, 1963. za rudarskega nadzornika, leta 1968 pa še dopolnilni izpit za rudarskega tehnika.

Vseskozi je bil zelo dejaven v samoupravnih organih, družbenopolitičnih organizacijah in v moškem pevskem zboru Kajuh.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, priznanja za razvoj delavskega samoupravljanja, priznanja za razvoj kulture v občini Velenje, priznanja za 20 let dela v jamski reševalni četi RLV, zlate Galusove in Napotnikove značke za 30 let pet ja v zboru Kajuh ter zlatega priznanja za prostovoljno krvodajalstvo. Še kot otrok je med vojno izkusil nasilje okupatorja.

Alojz TRNOVŠEK, upokojen 28. februarja

Rojen 14. junija 1936 v Trnovljah pri Socki. Porocen s Terezijo, rojeno Hrustelj.

Od 22. septembra 1959 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvama pa od leta 1954. Leta 1959 se je zaposlil kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1973 je bil premeščen v Steber 8 in leta 1981 v Jamo Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1960 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1963 za kvalificiranega kopača in leta 1969 še za strelca. Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in priznanj za požrtvovalno delo v jamski reševalni četi. Kot večina njegovih vrstnikov, ki so živeli v Velenju, je veliko sodeloval pri udarniškem delu za izgradnjo Velenja v Titovo Velenje.

Andrej GOVEDIČ, upokojen 28. februarja

Rojen 20. oktobra 1935 v Vonarjih blizu Šmarji pri Jelšah. Porocen z Marijo, rojeno Gajšek.

V RLV se je zaposlil leta 1953; v takratnem rudniškem gradbenem obratu in v njem delal do leta 1956. Po odsluženju vojaščine - leta 1958 - je začel delati v Jami vzhod in v njej delal do leta 1980, ko je bil premeščen v Jamo Pesje. Naslednje leto je bil premeščen v Jamo Škale in iz nje leta 1984 zopet

v Jamo Pesje ter nato ponovno v Jamo Škale, od koder je šel v pokoj. Leta 1960 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1963 za kvalificiranega kopača in leta 1969 še izpit za strelca (v metanskih jamah).

Dolga leta je bil dejaven v jamski reševalni četi RLV, dobil zato tudi vsa tradicionalna priznanja. In tudi pri delu samoupravnih organov je precej sodeloval.

Prejel je tudi priznanje in spominsko nagrado za vestno in požrtvovalno delo v delovni organizaciji.

Anton HROVAT, upokojen 28. februarja
Rojen 27. maja 1934 v Hudinji pri Vitanju. Poročen z Barbaro, rojeno Vidmar.
Od 6. februarja 1959 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo, kjer je delal do upokojitve.
Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1965 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Anton NOVAK, upokojen 28. februarja
Rojen 13. junija 1935 v Novem selu pri Čakovcu. Poročen z Milko, rojeno Medimurec.
Od 25. februarja 1963 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani zidar v Jami zahod. Leta 1977 je bil premeščen v Zračenje, kjer je delal do upokojitve.
Leta 1974 je opravil izpit za kvalificiranega kopača. Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

delo v delovni organizaciji.

Anton ZEMLJAK, upokojen 28. februarja
Rojen 28. oktobra 1932 v Dovškem pri Krškem. Od 26. avgusta 1954 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot visoko kvalificirani električar v Jami vzhod. Leta 1969 je bil premeščen v Jamo zahod in leta 1975 v Jamsko mehanizacijo, kjer je delal do upokojitve.
Leta 1965 je opravil dopolnilni izpit za vodjo elektrostrojne službe v jami in leta 1972 končal delo-

vodsko šolo elektro smeri.

Vseskozi je bil zelo dejaven v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, medalje dela, reda dela s srebrnim vencem in priznanja jamske reševalne čete.

Sodeloval je tudi na eni od udarniških delovnih akcij širšega pomena.

Avgust FRIŠKOVEC, upokojen 28. februarja
Rojen 14. avgusta 1935 v Bevčah pri Velenju. Poročen z Angelo, rojeno Lojen.
Od 2. aprila 1957 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa od leta 1952. Leta 1957 se je zaposlil kot kvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1974 je bil premeščen v Priprave, leta 1977 v skupne službe RLV in leta 1980 v Jamo Pesje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1972 je opravil izpit za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, reda dela s srebrnim vencem, priznanja za racionalizatorstvo, več priznanj za prizadevno delo v krajevni skupnosti Bevče in zlate značke za udarniško delo.

Avgust MOŠNIK, upokojen 28. februarja
Rojen 23. avgusta 1930 na Vranskem. Poročen z Genovefo, rojeno Potočnik.
Od 1. februarja 1962 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot polkvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Jamo zahod, sedaj skupaj z Jamo vzhod Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1963 je opravil izpit za kvalificiranega kopača in leta 1974 za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

- Dedek, pravijo, da je pri 75 letih dvajset odstotkov več žensk kot moških.

- Kdo pa se pri 75 letih še briga za to?

"Vaša preteklost je sramotna," očita sodnik obtožencu, "in za to je kriv samo alkohol."

"Veseli me, da pravite tako, vsi drugi namreč trdijo, da je to moja krivda."

Franc BRINOVŠEK, upokojen 28. februarja
Rojen 20. avgusta 1932 v Gavcah pri Žalcu. Poročen s Cvetko, rojeno Ramšak.
Od 9. septembra 1957 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa od leta 1954. Leta 1957 se je zaposlil kot rudarski tehnik v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Storitve in leta 1977 v Zračenje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1957 je opravil tečaj za jamskega reševalca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in priznanja za 25 let požrtvovalnega dela v jamski reševalni četi.

Dejaven je bil tudi v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah ter sodeloval tudi na eni od udarniških delovnih akcij širšega pomena.

Franc KREVZEL, upokojen 28. februarja
Rojen 10. septembra 1935 v Šmartnem ob Paki. Poročen z Magdaleno, rojeno Tisaj.

Od 23. septembra 1957 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa od leta 1954. Leta 1957 se je zaposlil kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Avgusta 1975 je bil premeščen v Steber 8, septembra 1975 v Jamo vzhod, leta 1980 v Jamo Pesje, leta 1981 v Jamo Škale, leta 1984 nazaj v Jamo Pesje

in letos v Jamo Škale, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1964 za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franc KUGLER, upokojen 28. februarja
Rojen 29. avgusta 1933 v Pirešici. Poročen s Kristino, rojeno Rednak.

Od 1. septembra 1956 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1977 je bil premeščen v Steber 8 in leta 1981 v Jamo Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1960 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1963 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, ob 100-letnici RLV značke za vztrajno delo na čelu ter priznanj svoje krajevne skupnosti za prizadevno delo v njej.

Udeležil se je tudi ene od delovnih brigad širšega pomena.

Gabrijel PAJK, upokojen 28. februarja
Rojen 24. marca 1934 na Blatnem vrhu pri Laškem. Poročen s Karolino, rojeno Tratnik.

Od 25. marca 1971 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jamskih gradnjah. Leta 1977 je bil premeščen v Steber 8 in leta 1981 v Jamo Škale, kjer je delal do upokojitve.

Ignac JURKOŠEK, upokojen 28. februarja
Rojen 14. julija 1934 na Svetini pri Celju. Poročen z Jožico, rojeno Tišler.

Od 22. decembra 1959 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot polkvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1976 je bil premeščen v Storitve in leta 1980 v Jamo Pesje, kjer je delal do upokojitve. Leta 1961 je opravil izpit za kvalificiranega kopača in leta 1965 še za strelca.

Dejaven je bil tudi v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in medalje dela.

Ko so vprašali mornarja, kaj se je zgodilo z njegovim denarjem, je pojasnil:

"Del je šel za pijačo, del za ženske, ostanek pa sem zapravil za razne neumnosti."

Ivan PLEVNIK, upokojen 28. februarja
Rojen 16. novembra 1938 v Ravnah pri Šoštanjju. Poročen z Ljudmilo, rojeno Zajc.
Od 11. junija 1959 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa od leta 1956. Leta 1959 se je zaposlil kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1974 je bil premeščen v Jamski transport, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1960 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1963 za kvalificiranega kopača in leta 1979 za strojnika jamske akumulatorske električne lokomotive.

Dejaven je bil tudi v samoupravnih organih.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in medalje dela.

Jože ŠMON, upokojen 28. februarja
Rojen 10. marca 1937 v Celju. Poročen s Cirilo, rojeno Lemež.

Od 23. septembra 1959 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa od leta 1954. Leta 1959 se je zaposlil kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1974 je bil premeščen k jeklenemu jamskemu podporju in pri njem delal do upokojitve.

Leta 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1965 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in medalje dela.

Jože VIVOD, upokojen 28. februarja

Rojen 17. februarja 1931 v Završah pri Mislinji. Poročen z Marijo, rojeno Ževart.

Od 4. oktobra 1955 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v rudniškem zunanem obratu. Oktobra 1955 je bil premeščen v Jamo vzhod, leta 1970 v Jamo vzhod, leta 1981 v Priprave, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

dejo v delovni organizaciji.

Ludvik KUŠER, upokojen 28. februarja

Rojen 8. avgusta 1933 na Planini pri Slovenski Bistrici. Poročen z Nežo, rojeno Tomplak.

Od 15. maja 1956 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1965 je bil premeščen v Jamo vzhod, leta 1968 v Jamo zahod, leta 1970 v Jamo vzhod, leta 1974 v rudniški zunanji obrat, leta 1976 v Steber 8 in leta 1977 v Jamski transport, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1960 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1963 za kvalificiranega kopača.

Dejaven je bil tudi v samoupravnih organih.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Marjan MURN, upokojen 28. februarja

Rojen 7. aprila 1934 v Trbovljah. Poročen s Štefko, rojeno Petek.

Od 7. julija 1961 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot polkvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1965 je bil premeščen v Jamo vzhod, leta 1969 v Jamo zahod, leta 1972 v Jamo vzhod in leta 1973 v Jamo zahod, sedaj skupaj z Jamo vzhod Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1963 je opravil izpit za kvalificiranega kopača in leta 1972 še za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Marko STOJAKOVIČ, upokojen 28. februarja

Rojen 13. junija 1935 v Marinovičih pri Tuzli. Poročen z Draginjo, rojeno Nikič.

Od 25. oktobra 1974 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami vzhod, sedaj skupaj z Jamo zahod Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in leta 1983 posebnega delovnega priznanja.

Martin JURČAN, upokojen 28. februarja

Rojen 23. oktobra 1932 v Brezovcu pri Šmarju pri Jelšah. Poročen z Jožefo, rojeno Mramor.

Od 29. novembra 1954 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v Škalah. Leta 1960 je bil premeščen v Jamo vzhod in leta 1975 v Steber 8, sedaj Jama Pesje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1960 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1963 še za kvalificiranega kopača.

Dejaven je bil v samoupravnih organih.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in medalje dela.

Med vojno je bil s starši izseljen v Nemčijo.

Milan KORES, upokojen 28. februarja

Rojen 30. julija 1933 v Humu na Sotli. Poročen z Anico, rojeno Kržan.

Od 2. avgusta 1955 je neprekinjeno delal v RLV, s krajšo prekinitvijo pa od leta 1952. Leta 1955 se je zaposlil kot kvalificirani ključavničar v Jami vzhod. Leta 1965 je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1967 v Jamo vzhod in leta 1968 v Klasirnico, kjer je delal vse do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Dejaven je bil tudi v samoupravnih organih.

Sodeloval je tudi pri eni od udarniških delovnih akcij širšega pomena.

Peter JEVŠOVAR, upokojen 28. februarja

Rojen 26. junija 1938 v Pongracu pri Žalcu. Poročen z Zofijo, rojeno Oblak.

Od 1. aprila 1975 je neprekinjeno delal v RLV, prej pa od leta 1966 v RŠC Velenje. V RLV se je zaposlil kot kvalificirani kopač v Jami Škale. Leta 1978 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Slavko KNEZ, upokojen 28. februarja

Rojen 14. septembra 1935 v Lašah pri Šentjurju pri Celju. Poročen z Marico, rojeno Podbevšek.

Od 27. julija 1961 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa od leta 1953. Leta 1961 se je zaposlil kot visoko kvalificirani jamski delavec v Jami zahod. Leta 1969 je bil premeščen v rudniški študijski oddelek, leta 1970 v Jamo zahod, leta 1977 v Jamo vzhod in leta 1980 v Zračenje, kjer je delal

do upokojitve.

Leta 1965 je opravil strokovni izpit za nadzornika rudarskih del v metanskih jamah.

Precej dejaven je bil tudi v samoupravnih organih.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in pohvalnega pisma za požrtvovalno delo pri izgradnji socialistične domovine.

"Že petnajst let vozim in še nikdar me ni nihče z zadnjih sedežev vznemirjal z govoričenjem."

"Kaj pa voziš?"

"Mrliški avto."

"Kako, da ste se tako strašno napili?"

"Zašel sem v slabo družbo. Imel sem steklenico slivovke, onadva, s katerima sem bil, sta pa abstinenta."

"Mama, ne morem se poročiti z njim. Včeraj mi je priznal, da je brezbožnejši in da ne verjame v peklo."

"Poročila se boš z njim," pravi mati, "in dokazali mu bova, da je v zmoti!"

Moški glas po telefonu: "Doktor, moja žena si je pravkar izpahnila željust. Če boste v prihodnjih dveh ali treh mesecih po naključju hodili tod mimo in boste imeli čas, jo boste prišli pogledat?"

Stanislav GROS, upokojen 28. februarja Rojen 28. februarja 1933 na Tolstem vrhu pri Mislinji. Poročen z Gabrijelo, rojeno Prebil. Od 1. avgusta 1955 je neprekinjeno delal v RLV. Za posilil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1971 je bil premeščen na čelo OMKT, leta 1973 nazaj v Jamo vzhod, leta 1975 v Priprave, januarja 1976 v Steber 8 in oktobra 1976 v Jamsko mehanizacijo, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1964 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača. Nagradjen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Sodeloval je pri povojni izgradnji Velenja.

Stanislav SEDOVNIK, upokojen 28. februarja Rojen 23. aprila 1934 v Šentjanžu pri Velenju. Poročen z Marijo, rojeno Videmšek. Od 10. avgusta 1956 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo pa od leta 1952. Leta 1956 se je zaposlil kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1970 je bil premeščen v Jamo zahod, junija 1974 v Jamo Škale in julija 1974 nazaj v Jamo zahod, sedaj skupaj z Jamo vzhod Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1960 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1963 še za kvalificiranega kopača.

Nagradjen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Valentin MARČEC, upokojen 28. februarja Rojen 12. decembra 1935 v Čakovcu. Poročen z Erno, rojeno Bučar.

Od 13. maja 1957 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1971 je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1973 v Jamo vzhod in leta 1980 v Jamo Pesje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1960 je končal politično šolo pri CK ZK Slovenije.

Leta 1961 je opravil izpit za rudarskega nadzornika. Bil je zelo dejaven v samoupravnih organih.

Nagradjen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in medalje dela.

Sodeloval je tudi na več udarniških delovnih akcijah širšega pomena.

Viktor KAMENIK, upokojen 28. februarja Rojen 21. julija 1932 v Ljubnici pri Vitanju. Poročen s Terezijo, rojeno Korošec.

Od 18. februarja 1957 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1967 je bil premeščen v Jamo zahod, junija 1977 v Steber 8, decembra 1977 v Jamo Preloge, leta 1978 v Jamo Pesje in leta 1979 nazaj v Jamo Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1964 še za kvalificiranega kopača.

Nagradjen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Vinko HRIBERŠEK, upokojen 28. februarja Rojen 21. januarja 1936 v Cirkovcah. Poročen s Terezijo, rojeno Jeromelj. Od 11. marca 1958 je neprekinjeno delal v RLV, s krajšo prekinitvijo pa od leta 1954. Leta 1958 se je zaposlil kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1976 je bil premeščen v Steber 8, sedaj Jama Pesje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1960 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1963 še za kvalificiranega kopača.

Nagradjen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Vojko TRAVNER, upokojen 28. februarja Rojen 29. oktobra 1933 v Jurkloštru pri Laškem. Poročen z Bronislavo, rojeno Humar.

Od 1. junija 1974 je neprekinjeno delal v RLV, praktično pa že od leta 1957, ko se je prvič zaposlil v RLV in bil potem po osmih letih dela v njem za čas do leta 1974 prestavljen v rudniški del RŠC Velenje. Leta 1974 se je pri RLV zaposlil kot elektro nadzornik v Jami Škale. Leta 1977 je bil premeščen v

Jamsko mehanizacijo, kjer je delal do upokojitve. Nagradjen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, medalje dela in priznanja za deset let dejavnosti v jamski reševalni četi RLV.

Sodeloval je tudi na eni od udarniških delovnih akcij širšega pomena.

Jože STOPAR, upokojen 31. marca Rojen 13. aprila 1933 v Podgorju pri Slovenjem Gradcu. Poročen z Alojzijo, rojeno Meh.

Od 13. septembra 1957 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod in potem do oktobra 1977, ko je bil premeščen v Zračenje, od koder je šel tudi v pokoj, bil večkrat premeščen v Jamo vzhod, iz nje pa nazaj v Jamo zahod.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1964 še za kvalificiranega kopača.

Nagradjen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, poleg tega pa dobitnik cele vrste nagrad in diplom za racionalizatorstvo (REK, na razstavi RAST YU na Reki ter občinske raziskovalne skupnosti Velenje).

Stanislav LESJAK, upokojen 31. marca Rojen 18. aprila 1931 v Klakočevcu pri Žalcu. Poročen z Zofijo, rojeno Ocepek.

Od 2. aprila 1959 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Aprila 1975 je bil premeščen v Steber 8, novembra 1975 nazaj v Jamo vzhod, leta 1977 v Jamo zahod, leta 1980 v skupne službe rudnika in v njih delal do upokojitve.

Leta 1961 je naredil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1964 za kvalificiranega kopača in leta 1969 še za srelca.

Nagradjen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

(Po podatkih iz kadrovskih služb OZD in oddelka socialne službe naše sestavljene organizacije za pokojninsko in invalidsko zavarovanje - Vesna ŠMERGUT!)

Obvestilo blagajne vzajemne pomoči našega kombinata

V prihodnjem mesecu, maju, zaradi velikega števila še nerešenih starih vlog ne bo rednega sprejemanja novih vlog za posojila pri blagajni.

Redno sprejemanje novih vlog (prvi delovni dan v mesecu od 6.-14. ure in od 16.-17. ure v sobi 21 upravne zgradbe RLV "Prešernova 10" v Titovem Velenju) bo zopet junija.

PRODAM

Ugodno prodam globok otroški voziček.

Podrobnejše informacije lahko dobite prek telefona 858 889, Titovo Velenje, vsak dan dopoldne in popoldne.

- Praviš, da so samo odpeljali v bolnico zaradi zastrupitve?
- Ja, se ji je le zgodilo, da se je ugriznila v jezik!

POGOVOR ZA OKROGLO MIZO O ALKOHOLIZMU

Naša družba je naklonjena pitju in prizanesljiva do pijanosti!

Če to ne bi bilo res, bi bile alkoholne pijače v trgovinah dražje od sadnih sokov. Pa niso! V Titovem Velenju bi imeli vsaj eno mlečno restavracijo, ne pa samo na desetine gostiln.

Da trditev, zapisana v naslovu, drži, dokazujemo vedno znova. Pri slavjih, praznovanjih, tudi tistih, ki so organizirana v delovnih kolektivih, je pitje alkohola obvezno. Vse, prav vse – uspehe, spodbujaje, rojstva, smrti, poroke – je treba zaliti. Če nas črviniči v trebuhu, naj bi nam pomagalo šilce žganega. Če nas zebe, naj bi nas ogrel kozarec rdečega. Navajeni smo na pitje alkoholnih pijač, celo na čezmerno pitje.

Kako je z alkoholizmom v naših organizacijah združenega dela?

Humano, socialistično delovno razmerje terja, naj sodelavci, posebno vodstveni, ne čakajo molče tako dolgo, da alkoholizem že vidno odseva v pojemanju delovne storilnosti delavca-alkoholika. Pa vendar prav to počnejo. Z delavcem, ki zaide ali zahaja v alkoholizem, se nihče ne pogovori odkrito, tovariško, ampak mu "pomagajo" na druge načine. Razumevanje mu izkazuje tako, da zamižijo na eno ali kar na obe oči, če ga vidijo vinjenega pri delu, ali pa mu "plave", ko je popival ali si zdravil "mačka", spremenijo v izkoriščanje rednega letnega dopusta.

V našem kombinatu imamo že deset let klub zdravljenih alkoholikov, v katerem se sedaj socialni delavki Milena Ahtik in Anica Radovac, skupaj z dr. Srečkom Bergantom, trudita, da bi čim večjemu številu zdravljenih alkoholikov pomagali, da vztrajajo v abstinenci.

Prejšnji mesec, ob desetletnici delovanja kluba, smo v pogovoru za okroglo mizo – pri njem smo se zbrali dr. Srečko Bergant, Milena Ahtik, jaz, novinarka pri glasilu Rudar-Informator in avtorica tega prispevka, od zdravljenih alkoholikov pa upokojenec RLV Ivan Šmit z ženo Ivanko, Branko Salobir iz temeljne organizacije ESO Elektro obrati ter Mihael Meh iz temeljne organizacije RLV Jamski transport z ženo Ivanko – spregovorili o uspehih in težavah zdravljenih alkoholikov, na katere naletijo pri svojem delu in v življenju sploh, o odnosu naše družbe do pitja, do alkoholikov in do zdravljenih alkoholikov.

Mnenja udeležencev pogovora

Milena Ahtik: V klubu zdravljenih alkoholikov našega kombinata je sedaj skupaj s svojci šestinštirideset zdravljenec. Večina članov kluba redno prihaja na klubske terapevtske sestanke. Sestajamo se redno vsak ponedeljek popoldne. Imamo tudi nekaj zdravljenec, ki so člani kluba že več kot pet let. Nekateri od naših zdravljenih alkoholikov so se že upokojili in zato prihajajo na klubske sestanke bolj poredko; enkrat na mesec, a vseeno uspešno abstinirajo. Recidivstov v zadnjem letu ni bilo. Žal pa tudi novih članov skorajda ne. Vemo, da se je lani nekaj alkoholikov odločilo za zdravljenje, vendar so se na poti iz bolnice do kluba izgubili.

Narobe je tudi, da je v klubu samo en poslovodni delavec, vsi drugi pa so bodisi kvalificirani ali nekvalificirani delavci; splošno znano je namreč, da alkoholizem ni razširjen samo med slednjimi, ampak se je še kako razmahnil tudi med poslovodnimi delavci. A kaj si moremo pomagati, kaže, da se njim ni treba zdraviti.

Naš klub je v boju proti alkoholizmu sploh osamljen. Alkoholizem vsakega delavca naj bi bil problem njegove delovne enote, samoupravnih organov, sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacij in odgovornih vodstvenih delavcev. Vendar s te strani skoraj nimamo podpore. Zato po desetih letih delovanja kluba ne moremo reči, da smo napredovali, da smo dosegli toliko, kot si želimo in kot bi morali. Najbolj očiten dokaz za naše neuspehe je podatek, da je bilo v zadnjih dveh letih okrog petdeset delavcev invalidsko upokojenih z oznako "alkoholik".

Pripis avtorice: Z invalidsko upokojitvijo alkoholik pravzaprav dobi

"rento" za nekaj, kar ni v redu in česar drugi ne morejo dobiti. Invalidska upokojitev je za alkoholika škodljiva, saj z njo postane odpisan, izločen iz delovne skupine, čeprav je poleg družine najpomembnejši vzgojni in prevzgojni činitelj delavca; činitelj, brez katerega zdravljenje in rehabilitacija alkoholika skoraj nista mogoča. Alkoholik je tako usmerjen na pot zanesljivega propadanja.

Res pa je, da se z upokojitvijo delavca alkoholika njegova OZD reši alkoholika. Zakaj sodelavci, poslovodni delavci, samoupravni organi, družbenopolitične organizacije alkoholika prej, dokler alkohol še ni nepopravljivo prizadel njegovih psiho-fizičnih zmožnosti, ne prepričajo, napeljejo, da bi se odločil za zdravljenje? Zakaj ga pustijo propadati, nato pa se ga rešijo z invalidsko upokojitvijo?

Dr. Srečko Bergant: Alkoholik z družino se ne odloči za zdravljenje, če ga od njega dovolj odločno, humano, pravilno, strokovno ne terja ta njegova žena oziroma mož in organizacija združenega dela. V izpolnjevanju tega pogoja za njegovo zdravljenje pa je – žal – ogromno dvojne morale. V OZD za alkoholike označijo le 10 odstotkov alkoholikov, preostalih 90 odstotkov uvažalcev alkoholnih pijač pa po mnenjih iz OZD ne sodi med alkoholike, temveč med občasne pivce alkoholnih pijač. Po mnenjih iz OZD bi torej alkoholiki naj bili le tisti, ki jih je alkohol že tako psihično in fizično prizadel, da ne morejo več opravljati svojega dela. To pa je zastrašujoče, grozljivo gledišče.

Alkoholik se lahko v delovni organizaciji tudi skrije, prikrije. Pije samo popoldne, ob prostih dneh, razgraja samo doma, v svoji OZD pa celo več in boljše dela kot drugi. Tako samo njegovi domači vedo, da je alkoholik, sodelavci pa ga poznajo kot pridnega delavca.

Milena Ahtik: O marsikom nam po sistematskih pregledih zdravstvenega stanja delavcem iz ambulantne sporočijo, da ima zaradi pitja alkoholnih pijač prizadeta jetra, želodec... Delavci socialne službe potem preverimo v OZD, kakšen je tak človek pri delu. A kaj se zgodi? Običajno dobimo odgovor, da je delavec, za katerega se zanimamo, vesten pri delu. Odgovorili so nam že celo, da je zelo priden pri delu, a da je škoda, ker le redko pride na delo.

Iz OZD nas opozorijo na alkoholika šele takrat, ko si z njim ne morejo že nič več pomagati; ko je že tako propadel, da pride zanj v poštev le še invalidska upokojitev. Če je to starejši delavec – delavec, ki ima za seboj že 30 ali celo 35 let dela – je gotovo najboljše, da v svoji OZD tako ali drugače preživi še tistih nekaj let, ki mu manjkajo do redne upokojitve. Zdi se mi namreč nehumano, da bi ga postavili na cesto kot invalidskega upokojenca. Saj če so ga lahko gledali, ko je vsa leta pil, naj potrpijo z njim še tistih nekaj let do starostne upokojitve.

Veliko težje je v primerih, ko postanejo zaradi alkohola za delo nesposobni mladi delavci; ljudje, ki imajo šele nekaj let delovne dobe. Takih se v vsakem delovnem okolju hočejo znebiti in jih zato prestavljajo iz ene OZD v drugo, dokler končno niso "zreli" za invalidsko upokojitev.

Skratka, naši vodstveni delavci niso poučeni o alkoholizmu in tudi ne kažejo interesa za to. Posrečilo se nam je, da smo jih enkrat zbrali na enournem predavanju, več pa ne.

Pripis avtorice: Kot že rečeno, so z nami za mizo sedeli trije ljudje, ki so se vendarle še pravi čas odpovedali alkoholu. Kako so to zmogli? Kdo jim je pomagal, da so se odločili za zdravljenje? Poglejmo, kaj so o tem dejali!

Branko Salobir: Za zdravljenje sem se odločil, ker sem spoznal, da bom sicer propadel. Pil sem namreč že kar cele dneve. Začel sem že zjutraj. Delal sem v ESO, na terenu, zato je bilo možnosti za pijančevanje veliko. V delovni organizaciji ESO ni težko priti do alkoholnih pijač med delom. Pije veliko delavcev.

Ko sem se po stacionarnem zdravljenju vrnil med svoje sodelavce, sem pričakoval, da bodo razumeli, da ne pijem, da me bodo spodbujali, naj le vztrajam pri abstiniranju. Toda niso me. Nasprotno: silili so me, naj pijem z njimi, posmehovali so se mi, kadar nisem hotel. Tudi vodstveni delavci niso bili nič boljše. Krepko jim ni ustrezalo in jim tudi še ne ustreza, da nisem več alkoholik. Rajši bi videli, da bi bil takšen, kot sem bil prej. Prej sem bil namreč vedno tiho; vse, kar so mi rekli, sem naredil, sedaj pa ne morejo več delati z menoj, kar hočejo. Po stacionarnem zdravljenju sem se zelo zavzel za delo, začel sem se ukvarjati tudi z inovacijsko dejavnostjo. A pri tem sem dobil le ogromno polen pod noge. Zato sem inovacijsko dejavnost opustil. Zaradi tega pa zdaj ne hodim več tako z veseljem na delo.

Udeleženci...

pogovora...

za okroglo mizo

Delam le še zato, da preživim sebe in hčerko.

Vse, kar sem doživel, me je prepričalo, da na zdravljenem alkoholiku vedno ostane pečat. Ljudje nanj vedno gledajo kot na alkoholika. Vendar se jaz ne oziram več na to, kako drugi gledajo na mene. Pomembno se mi zdi le, da jaz gledam v svet trezno.

Dr. Srečko Bergant: Pred samim seboj in pred kulturnimi ljudmi se pečat, ki ga človeku vtisne alkoholizem, dá zbrisati z uspešno rehabilitacijo in s samozavestjo. Dvigniti se je treba nad govorice ljudi, ki niso dovolj vzgojeni, kulturni. V očeh takšnih ljudi imajo tako in tako vsi kak pečat. Tudi ljudje, ki se ukvarjajo z inovacijsko dejavnostjo, imajo v naši družbi težave. Vzrok so pač naši negativni vrednostni sistemi.

Prva leta zdravljenja imajo zdravljeni alkoholiki res kar precej težav s svojo okolico. Precej več, kot so jih imeli, ko so še pili. Takrat so jim v njihovi OZD izkazovali lažno solidarnost, potem pa, ko hočejo postati trezni, ljudje z zavestjo in vestjo, rehabilitirani ljudje, jih velikokrat ne razumejo, jim ne pomagajo. Zdravljence pri delu bolj nadzirajo kot druge delavce. Vsako njihovo napako vidijo, jim jo očitajo. Tako je zato, ker je naša družba naklonjena pitju - prizanesljiva do pijanosti.

Ivanka Meh: To je res. Moj mož je takoj po stacionarnem zdravljenju rad šel na delo, toda kmalu je začel prihajati domov slabe volje. Povedal mi je, da ga sodelavci zafrkavajo, mu nagajajo pri delu. Kar kakšno leto ali dve se je to vleklo. Sedaj, ko so minila že tri leta, pa je tudi to minilo.

Mihael Meh: Zdaj je res neprimerno boljše, kot je bilo prvo leto po mojem odhodu na zdravljenje. Včasih se sodelavci rudarji še pošalijo z mano, a zaradi tega si ne delam več skrbi. Rudarji skoraj vsi pijejo, tudi nadzorniki. Še zdaj me včasih povabijo, naj grem po delu z njimi v gostilno, a grem rajši domov. Zato me nimajo radi. Takoj po stacionarnem zdravljenju sem še šel z njimi praznovat kakšen god ali rojstni dan, pil pa sem le oranžado. A so me zaradi tega dražili, češ da so mi v oro na skrivaj vllili malo piva, zato potem še oranžade nisem popil pa tudi z njimi nisem več šel.

Ivan Šmit: Dokler sem še delal, sem tudi jaz doživel marsikaj. Vsi, od poslovodij do kopačev, pač radi pijejo. Mene po stacionarnem zdravljenju sicer niso silili piti, čudili so se mi pa, kako to, da vztrajam pri abstiniranju. Sedaj, ko sem upokojen, mi je lažje. Nihče me ne sili, da bi z njim kaj spil. Vsi moji prijatelji, znanci so se spoprijaznili, da alkoholnih pijač enostavno ne pijem. Član kluba zdravljenih alkoholikov REK sem že deset let. Odkar sem v pokoju, res prihajava z ženo na sestanke le enkrat na mesec, a bilo bi mi zelo dolgčas, če bi v klub sploh ne hodil več.

Ivanka Šmit: Ja, na klubski sestanek sva z možem vedno rada šla, in čeprav zdaj nisva več redna udeleženca klubskih sestankov, nama klub še vedno veliko pomeni.

Odgovori sobesednikov zdravljenih alkoholikov na vprašanje: "So vam v vaši OZD kdaj predlagali, da bi se šli zdraviti?"

Mihael Meh: Nikoli! V moji OZD mi ni zdravljenja predlagal nihče, čeprav sem tudi pijan prišel na delo. Tudi ves redni letni dopust sem porabil za pitje. Če žena ne bi vztrajala, naj se grem zdraviti, bi pil še zdaj.

Branko Salobir: V delovni organizaciji ESO me ni nihče nikoli opozoril, naj neham piti. Veliko jih je, ki pijejo. Še sedaj mi pravijo, da ni bilo potrebno, da sem se šel zdraviti, ker da nisem bil alkoholik.

Ivan Šmit: Žena je vsak dan bolj pritiskala name, zato sem se odločil za zdravljenje. Res, brez alkohola že nisem več mogel živeti. Povsod sem že imel skrito kakšno steklenico. V RLV pa mi ni nihče rekel, naj se grem zdraviti. Če kakšen dan nisem prišel na delo, so mi enostavno pisali dopust; zato "plavih" nisem imel.

Odgovori sobesednikov na vprašanje: "Kdaj je še možno uspešno zdravljenje alkoholika in njegova vrnitev v zdravo in ustvarjalno življenje?"

Dr. Srečko Bergant: Za zdravljenje alkoholika je prepozno, ko nastanejo pri njem nepopravljive psihološke, socialne in telesne okvare; ko začne človek prekinjati komuniciranje, občevanje s svojim okoljem,

ko se začne približevati socialni smrti. Takrat so tudi možgani že zelo prizadeti. Kdaj pride do tega, je odvisno od telesne konstrukcije človeka, od načina pitja. Nekateri pijejo vsak dan, drugi samo ob koncu tedna...

Branko Salobir: Na robu propada sem bil že po osemnajstih mesecih intenzivnega pitja.

Odgovori sobesednikov zdravljenih alkoholikov na vprašanje: "Kakšno je vaše življenje sedaj, brez alkohola?"

Ivanka Meh: Od časa, ko mož ne pije, smo srečna družina. Žal mi je le, da nisem že prej vztrajala, da bi privolil v zdravljenje. Tudi sin se sedaj drugače obnaša. Več je doma in tudi on ne pije.

Branko Salobir: Dve leti že ne pijem. Zadovoljen sem. Hčerki me imata sedaj rajši in tudi jaz sem bolj navezan nanju. Začel sem plinariti. V jeseni se nameravam vpisati v šolo, da si bom pridobil kvalifikacijo. Tudi kaditi bom nehaj.

Ivanka Šmit: Našega zdajšnjega življenja se ne da primerjati z življenjem, ko je v naši družini še gospodaril alkohol. Sedaj smo res srečni.

Sklepne misli dr. Srečka Berganta

Življenje zdravljenih alkoholikov je res veliko lepše od življenja alkoholikov. Vendar pa se vedno manj alkoholikov odloči za zdravljenje. To pa ne pomeni, da jih je tudi vedno manj. Nasprotno: alkoholizem narašča. Sedaj je v Sloveniji registriranih okrog 100 000 alkoholikov, futurologi, napovedovalci bodočnosti pa napovedujejo, da jih bo leta 2 000 kar za 80 odstotkov več. Kaj naj storimo, da se njihove napovedi ne bi uresničile? Ugotavljamo, da smo vedno bolj nemočni; da alkoholizem narašča tudi zaradi vse težjih gospodarskih razmer...

Draga Lipuš

KULTURA

Tamburaški orkester Pesja

Sestavljena organizacija REK Franc Leskošek-Luka, Titovo Velenje, je prek svojih delovnih organizacij RLV in ESO tesno povezana s krajevno skupnostjo Franc Leskošek-Luka, Pesje, in to iz dveh razlogov:

prvič, kombinat in krajevna skupnost sta dobila ime narodnega heroja in prvega komandanta slovenske partizanske vojske Franca Leskoška-Luke;

drugič, RLV in ESO ležita in opravljata svojo dejavnost na ozemlju te krajevnne skupnosti.

Tokrat se ne bomo zadrževali pri nevšečnostih, ki jih doživljajo krajanji KS Franc Leskošek-Luka zaradi proizvodnih procesov v svojem naravnem okolju, in tudi ne pri tem, kako tem nevšečnostim v sodelovanju z nosilci proizvodnih dejavnosti v krajevni skupnosti kljubujejo... Ustavili se bomo pri kulturni dejavnosti te krajevnne skupnosti, pri njenem tamburaškem orkestru.

Le malokdo ve, da segajo začetki delovanja tamburaškega orkestra v Pesju že v leto 1928; torej kar 57 let v preteklost. Ves ta čas, vse do danes, se Pesje tradiciji svojih prvih tamburašev ni izneverilo. Tamburaški orkester je igral pred vojno in po vojni. V sestavi, v kateri ga vidimo na sliki, pa igra že od leta 1971, ko ga je skupaj s Šaleško folklorno skupino Koleda oživil Janez Krašovec.

Le malokdo ve tudi, da dva krajana Pesja igrata na tamburico že celih 57 let in da so razen enega vsi člani tamburaškega orkestra v Pesju aktivni ali upokojeni delavci združenih organizacij v REK, večina pa RLV. Zato je prav, da jih po vrsti predstavimo...

Viktor Hladin je bil prav od začetka pa vse do letos, ko je zaradi bolezni prenehal z igranjem, kapelnik orkestra. Bil je tudi tisti, ki je za orkester priredil vseh dvesto deset skladb, kolikor jih orkester igra. Delal pa je v TE Šoštanj.

Franč Dobnik, prav tako tamburaš že od leta 1928, in sicer na tretji brač, je najstarejši član orkestra in upokojeni delavec RLV.

Karel Hladin igra od leta 1937, na prvi brač. Pri orkestru je nepogrešljiv, ker razpisuje vse note za vse skladbe in igralce, skrbi pa tudi za vso opremo orkestra. Njegovo delo je tudi popravilo instrumentov; to delo mu tako gre od rok, da imajo nekateri instrumenti že muzejsko vrednost, "pojejo" pa bolj kot novi. Delal pa je Karel tudi v RLV.

Slavko Pistotnik igra čelo brač in se je tamburici zapisal takoj po vojni, drugače pa je še zelo mlad upokojeni delavec RLV.

Milan Hladin se je s prvo bugonijo orkestru pridružil leta 1971 in je delavec RLV.

Jože Uranjek se je orkestru prav tako pridružil leta 1971, a z drugo bugonijo. Dela pa v ESO.

Nepogrešljivi berdist **Duško Hladin** je član orkestra od leta 1971 dalje in je delavec RLV.

Tomo Ževart igra na prim (bisernico) in se je pridružil orkestru že, ko je štel komaj 10 let. Zaradi svoje izredne nadarjenosti je prevzel, od starega očeta, tudi kapelniško palico.

Edo Žgeč je študent rudarstva in igra tretji brač, izšel pa je iz šole Viktorja Hladina; tako kot vsi drugi igralci.

Orkestru sta se pred nekaj leti priključila tudi **Jože Lipar**, ki igra pr-

Tamburaški orkester Pesje v sestavi, v kateri igra že od leta 1971; spredaj od leve proti desni: Karel Hladin, Viktor Hladin in Franč Dobnik - zadaj od leve proti desni: Tomo Ževart, Milan Hladin, Dušan Hladin, Tone Hladin, Slavko Pistotnik in Edo Žgeč.

vo bugonijo in je delavec RLV, ter **Peter Pirnat**, z drugim bračem, ki dela v Gorenju in je torej edini, ki po delovni pripadnosti ni iz REK.

Orkester zelo veliko igra in nastopa, saj sodeluje povsod, kamor ga povabijo. Ko je še spremljal šaleško Koledo, je skupaj z njo spoznal veliko držav v Evropi. Od leta 1981 dalje, ko nastopa samostojno, opravi približno 20 nastopov na leto na različnih prireditvah v ožji in širši družbeni skupnosti; od kulturnih in športnih do zabavnih. Je tudi tradicionalen gost znamenite "portoroške noči".

Tamburaši Pesja so za svoje poslanstvo leta 1983 prejeli najvišje priznanje občine Velenje za kulturo: Kajuhovo nagrado.

V letu 1984 se je v šoli Fran Korun-Koželjki v Titovem Velenju začela tudi šola s praktičnim in teoretičnim poukom za tamburaški podmladek. V njej se 19 mladih tamburašev prizadevno uči izvajljanja skladb iz novih tamburic. Upamo, da bodo kmalu začeli igrati tudi v javnosti.

Nekateri zatrjujejo, da je to edinstvena šola v Sloveniji. Sicer pa ta šola deluje v okviru sekcije tamburašev pri Zvezi kulturnih organizacij Velenje, predseduje pa ji - kakor tudi tamburaškemu orkestru Pesje - avtor tega prispevka.

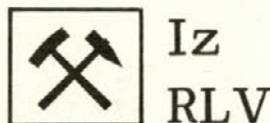
Tako. Predstavitev tamburašev, ki so po delovni pripadnosti domala vsi delavci ali upokojeni delavci združenih organizacij v naš kombinat, je končana. Nikakor pa ni končana njihova ljubezen do igranja na tam-

burice. Še jih bomo srečevali na slavnih v Šaleški dolini. Verjetno kmalu tudi na slavnih znotraj našega kombinata, kjer doslej - razen v ESO - še niso nastopali.

Tone Hladin, DSSS RLV

BESEDA MLADIH

SPOŠTOVANI BRALCI!

Pred nami so prazniki - in znova se oglašamo v našem glasilu. Vsak začetek je težak in zato tudi naš pri pisanju za to rubriko. Vendar z veliko prizadevanja le dobivamo nove ideje zanj.

Za danes smo pripravili kratek pregled našega dela v zadnjih treh mesecih in dela, ki smo si ga naložili za naprej, posebej pa vas bomo seznanili še z delom in sestavo koordinacijskega sveta osnovnih organizacij ZSMS v RLV pa številčnostjo naših osnovnih organizacij mladine.

Kar takoj pa še čestitka:

Vsem članom kolektiva našega rudnika, celega REK Franc Leskošek -Luka in cele naše ožje družbenopolitične skupnosti čestitamo za praznik dela - 1. maj!

Kaj smo naredili
in kaj moramo še narediti
tja do 3. julija?

Koordinacijski svet osnovnih organizacij ZSMS v RLV je letos v prvem trimesečju uresničil delovne smernice, sprejete ob začetku leta. Trudil se je, da bi bilo delo ZSM v naši delovni organizaciji čim bolj pestro; tako, da bi pritegnilo čimveč mladih delavcev rudnika. Tudi naš izlet v Planico na ogled dela 8. svetovnega prvenstva v smučarskih poletih smo organizirali z namenom, da bi se mladi med seboj bolje spoznali in okrepili zanimanje za mladinsko delo.

Spričo hudih težav, ki jih imamo mladi v reševanju svojih stanovanjskih problemov, smo sklicali problemsko konferenco, ki naj bi odgovorila na vprašanje: Kako priti do stanovanja, če si mlad?

Pri našem delu smo se vseskozi tesno povezovali z drugimi DPO v RLV in OK ZSMS.

Sodelovali smo tudi v razpravah o delu kolektiva naše delovne organizacije v letu 1984 in načrtih za njeno delo v letu 1985. Pri tem smo posvetili pozornost tudi problematiki nagrajevanja naših nejamskih delavcev.

V mesecu, ki ga zdaj končujemo, je bila ustanovna konferenca osnovne organizacije ZSMS v naši delovni skupnosti Kopalnica. Tako imamo sedaj v vseh različnih delovnih okoljih znotraj RLV osnovno organizacijo ZSMS.

Vključevali smo se tudi v priprave na referendum za uvedbo IV. samopríspevka občanov v naši občini, in to od vsega začetka z željo, da se bi referendum uspešno izteklo.

Sedaj pa še o delu, ki nas čaka in bo precej pestro, saj je pred nami mesec mladosti in čas, ko bodo začele odhajati na delo MDB!

40. obletnico osvoboditve bomo kot vsi drugi v občini Velenje proslavili na osrednji občinski proslavi v Topolšici.

25. maj - dan mladosti - bomo poskušali proslaviti kar se da delovno (z udeležbo na delovni akciji) in družabno. Nekaj najboljših mladincev naše delovne organizacije se bo udeležilo tudi proslave v Beogradu, drugi pa se bomo za proslavo dneva mladosti zbrali na Titovem trgu v Titovem Velenju.

V mesecu juniju bo odšla na zvezno delovno akcijo (v Lukavac) mladinska brigada naše občine in kot vsako leto bo v njej tudi nekaj mladincev iz naše delovne organizacije.

V načrtu imamo tudi oživitve dela osnovnih organizacij ZSMS v Klasi in Mizarški dejavnosti.

Vse to je pred nami za čas tja do 3. julija, dneva rudarjev in praznika našega kombinata. In seveda še kresovanje zvečer pred 3. julijem, na katerem se bomo zbrali mladi iz vseh delov REK Franc Leskošek-Luka!

Mimogrede še vabilo v zvezi
z našo stalno mladinsko delovno brigado!

Naš mladinski koordinacijski svet vabi mladince v RLV, ki jih zanima mladinsko prostovoljno delo, da to zaradi evidentiranja interesentov za člane stalne MDB RLV čimprej sporočijo predsedniku svoje osnovne organizacije ZSMS.

Za sklep pa obljubljen predstavitev
sestave našega koordinacijskega sveta
in podatki o številčnosti naših OOSZSMS!

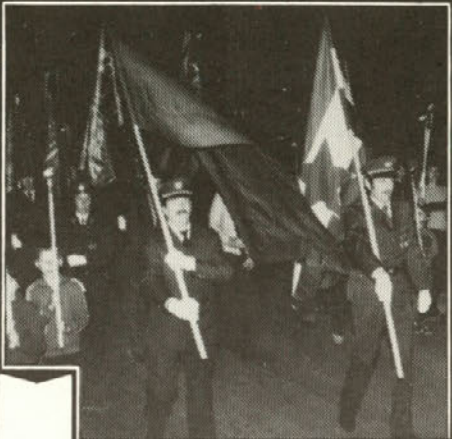
Osnovne organizacije ZSMS	Predsedniki osnovnih organizacij ZSMS oziroma člani sveta	Številčnost OOSZSMS
J. mehanizacija	Branko Smagaj	364
J. transport	Sabahudin Alijagić	157
Izobraževanje	Franjo Gavranic	129
J. Preloge	Rajif Lukavačić	234
J. Pesje	Milan Pervan	120
J. Škale	Nurija Galjašević	117
DSSS RLV	Vali Oremuž	78
Zun. dej.	Marjan Lipičnik	56
Klasirnica	Franc Gluk	170
J. gradnje	Osman Softić	114
Zračenje	Marko Bošnjak	84
Kopalnica	Damjana Ferarić	26
Priprave	Franc Brusnjak	253
Miz. dejav.	Milan Škorjanc	22
Grad. dejav.	Mirosljub Stojilković	78
SKUPAJ	15 članov sveta	

Predsedstvo koordinacijskega sveta
osnovnih organizacij ZSMS DO RLV

Letošnja štafeta mladosti v Titovem Velenju

Prvomajska nagradna križanka

				SESTAVIL LOM	LJUBLJAN ŠPORTNI KLUB	DELOVNI TOVARIŠI	MINERAL Z AVALE	DEL PRISTANI	ČEŠNA ŠARENICA						
				VRSTA GOZDNE ŽIRAFE											
				VEČJI UMIVALNIK											
				MUSLIM. VERSKI POGLAVARJI											
				MELODIC. SKLADBE ŽENSKO IME											
												NADAV, NAPLAČILO			
NARISAL REŽEK BORDO	VRSTA EL. ENERGIJA	ZMOŽNOST AKUMULIRATI	OSOVINAR	GRŠKI KATOLIK				KRATICA ANTO ORG. PRISTINA				KDOR SOLICI PRISILEC	VRSTA MARGARINE	VSEBNA POLJNE PARIKE	MILANSKA OPERNA HIŠA
POČETEK TAOIZMA				SAID OS ZAJMEK				PRIPOVEDNI SEDANLIK							
TUJA EKSPOT. ŽIVAL					TRIPRSTI LENIVCI			VAS IN LETALIŠČE PRI SARAJEVU							
RAZVALINA PODRTIJA															
RIMSKA 2000				ALFRED NOBEL TARAS KERMAJER											
ŽOGA IZVEN IGRISČA				KISIK BRUSILNI KAMNI											
KRATICA ZA ELEKTROKIVINSKO DO															
LANTAN				KOSITER, VELIKA INDIJ. BEJA											
ENOVALEN RADIKALI VODIKA IN OGLJIKA															
SPOLNI IZTIRJEN						KDOR KITA	ZAVEST SPOZNAVJE	DOMAČE IME ZA RMAN	MEDREBRIJE MIŠKE						
TELESNO VEZGOJNO DRUŠTVO				MOZOLJAVOST NADA, UPANJE					PRV. IDEAL SMERI STAROGRŠKE FILOZ. IZ ELAJE				KARLOVAC BOHEM		
RADON				TOVARNA ORODJA V ZREČAH					MESTO V LOTARINGIJI ORIENT DNEVNO VILLO ZA UŠE			VREDNO PAPIR DEL OBRABA			
ZELUSOVA LJUBICA (HETERNA SVET.)				LJUBIMEC KATARINE II IONIJI										NOGOMET. KLUB	GALIJ
GRŠKA ČRKA				DIVJA KURA Z OKOL. MESA RIMSKA 4000					MESTO NA KITAJ OROBU HAINAN TAO						
NAJMAN DEL SNOVI					TELESNA POŠKODBA				PRIPADNICA ESKIMOV						

SLOVARČEK ZA POMOČ PRI REŠEVANJU • JAIČENG - večje mesto v jugozahodnem delu kitajskega otoka Hainan Tao • METZ - mesto v severovzhodni Franciji, glavno mesto moselskega departmaja • RAJLOVAC - vas zahodno od Sarajeva z letališčem, ki so ga okupatorji uporabljali v boju proti enotam NOVJ • VECKO - Edvard (roj. 1. 1944), slovenski namiznoteniški igralec, stalni član jugoslovanske državne reprezentance

Rešitve s svojim točnim poštnim naslovom pošljite v uredništvo Rudarja-Informatorja do 17. maja. Izmed pravih rešitev bomo tri izžrebali in njihove reševalce nagradili s knjigami v vrednosti 750, 450 in 300 dinarjev. /Uredniški odbor/

Prijetno praznovanje!

Srečno!